

LidercFény

amatőr kulturális folyóirat

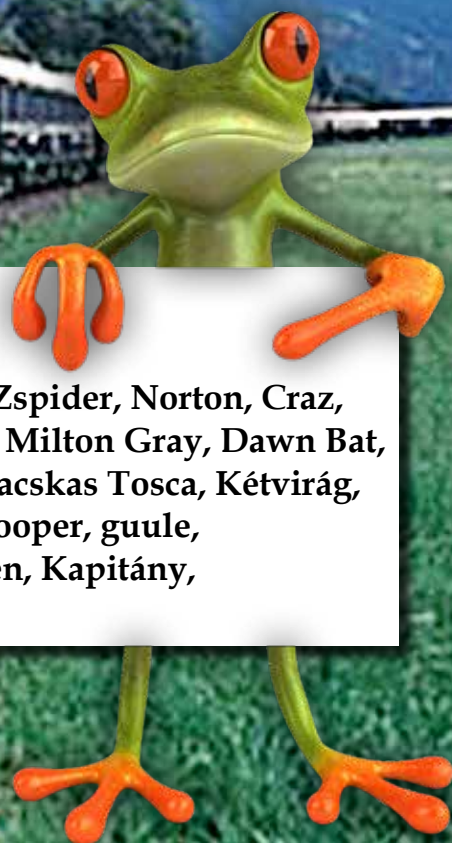
www.lidercfeny.hu

VIII. évfolyam, 3. szám, 2014. március

Nyakonöntött Próbagoblín Szolgáltatóház melléklettel!

E havi számunk alkotói:

Cyrus Livingstone, Zspider, Norton, Craz, kosakati, bel corma, Milton Gray, Dawn Bat, Csillangó, Zhora, Macskas Tosca, Kétvirág, Arginnon, edwardhooper, guule, A. G. Stone, Lothryen, Kapitány, HomoErgaster, Ida

Tartalom

NOVELLÁK

- Pista bácsi találkozása
Kapitánnyal /Cyrus Livingstone/..... 3.
Pista bácsi találkozása
Gyurcsány Ferencsel /Kapitány/ ..... 3.
Az arany rabjai /bel corma/ ..... 4.
Fikciók: Emberiség /Zspider/..... 5.
Egyedül /kosakati/ ..... 6.
Felhők az égen /Craz/ ..... 6.
23 Béla és a főgonosz /Norton/..... 7.
Időnyom
- Bányász ököl vasököl... /Milton Gray/ ... 8.
Egyperces rémmesék /Norton/ ..... 9.
Ködös november
- Ötperces krimi /Dawn Bat/ ..... 12.

VERSEK

- A Fáj és a Szállj /Csillangó/ ..... 12.
Köbgyök /Arginon/ ..... 12.
Nézz és láss /Zhora/..... 13.
Hajnalon /Craz/ ..... 13.
Excalibur /edwardhooper/..... 13.
A csend /Kétvirág/ ..... 13.
Álomsziget /Norton/ ..... 13.
Senki sem tudja /Dawn Bat/ ..... 13.
Éji mese /A. G. Stone/ ..... 13.
Egy sors /Macskas Tosca/..... 13.
Hazug szavak /Lothryen/ ..... 20.

A NYAKONÖNTÖTT PRÓBAGOBLIN SZOLGÁLTATÓHÁZ AJÁNLÁSÁVAL

- Ferike /guule/ ..... 14.

RETRO MOZIK

- A vonatos gyilkosság
és variációi /HomoErgaster/ ..... 16.

KÖNYVAJÁNLÓ

- Tyll J. Pollman: Farkasok születése /Ida/ ..... 20.

IMPRESSZUM:

**Lidércfény amatőr kulturális folyóirat
VIII. évfolyam. 3. szám, 2014. március**

Kiadja a Lidércfény Online Kulturális Magazin
Borító: Orient Expressz (www.erdekesvilag.hu/
kepek/orient-express/orient-express-12.jpg)

Felelős és tördelőszerkesztő:

Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)

Tartalmi szerkesztő: Török Viktor (Kapitány)

Olvasószerkesztő: Túri András (Homoergaster)

Elérhetőségek:

lidercfeny@sentesinfo.hu • www.lidercfeny.hu

Nyomdai munka: SZVSZ Kft. nyomdaüzeme
6600 Szentés, Petőfi u. 1.

A hónap képe:

Hé srácok! Várjatok meg! (Ave Caesar!)

Szerkesztői köszöntő

Kedves olvasóink!

Bizonyára észrevettétek, hogy ismét késtünk egy keveset az aktuális havi folyóiratunkkal. Ennek részben magán-, illetve közéleti, részben egészségügyi oka van. Igyekszünk azért így is, úgy is helyrerázódni, és az áprilisi számot már időben (de legalábbis abban a hónapban) megjelentetni.

Ezen számunk fő témája a Retro Mozi rovatunkban található Agatha Christie sok könyv- és három filmfeldolgozást megért *Gyilkosság az Orient Expresszen* című műve, amelyeket HomoErgaster elemez ki, és hasonlít össze. (Lásd pl. a lenti képet is, amelyen a Poirot-t alakító színészek lette öszgyűjtve.)

Egyébiránt szokás szerint több jó hangulatú, vagy épp elgondolkodtató novellával, versekkel, könyvajánlóval töltöttük meg ezt a lapot is.

Természetesen a Nyakonöntött Próbagooblin Szolgáltatóház ezen hónapban is megajándékozott bennünket egy jó kis novellával.

A késedelemért cserébe - némi kárpótlás gyanánt - viszont „készítettünk” az érdeklődők számára egy játékot. Egészen pontosan módosítottunk egy létezőt: a mostanában népszerű 2048 című játék Lidércfény edition-ját az alábbi címen érhetitek el:

<http://games.usvsth3m.com/2048/lidrcfny-edition/>

Jó szórakozást és jó játékot kívánunk!

Poirot változatok

Pista bácsi találkozása Kapitánnyal

Cyrus Livingstone

- Szép jó napot kívánok, Pista bácsi!

- A nappal egyet értek, a többiről nem nyitok vitát! Kihez van szerencsém?

- Engedje meg, hogy bemutatkozzam! Kapitány vagyok...

- Maga volna Pizskos Fred? - álmélkodott az öreg.

- Nem, nem, dehogy! Én a Lidércfény online irodalmi portál alapító-szerkesztője vagyok. Én írtam az ön kalandjairól tárca-novellákat, úgy mint: Pista bácsi és a Predator, Pista bácsi találkozása Kurgannal...

- Hát azokat rólam nem írhatta, fiatalember! Én nem smúzolok ilyen gyanús alakokkal! Hanem a szomszédom, a Szénási Pista, az szokott furá dolgokat mesélni, ha részeg! Ha pedig nem részeg, akkor ittas! A múltkor is aszonta, repülő csészealjkat látott!

- És igaz volt? - kérdezte reménykedve Kapitány.

- A túrót! - legyintett Pista bácsi. - Csak az asszony vagdalta a tényérokat a Szénási fejéhez!

- Én viszont megbízható forrásokból tudom, hogy azoknak a történeteknek van valóságalapja! - erősködött Kapitány.

- Nézze, fiam, lehet, hogy a valóságnak van alapja, de az itteni házak szó szerint minden alapot nélkülöznek! Tavaly kétszer vitte el az árvíz a Tószegi utcát, pedig már negyven éve könyörgöm a tanácsnak...

- Bocsásson meg, akkor ön egyáltalán nem is találkozott Connor MacLeoddal? - szakította félbe Kapitány az öreg szóáradatát.

- Komor MacLeod? Ez milyen név?

- Skót.

- Vagy úgy! Csakugyan járt erre a minap egy skót úriember, aki igencsak komor volt! Egy régi ismerősét kereste valami kiegyenlített tartozás miatt! Mondtam is a Szénásinak, nem kéne packáznia az áramszolgáltatóval, mert még ráküldik a végrehajtót!

„Helyben vagyunk!” - gondolta reménykedve Kapitány, majd

rákérdezett:

- A skót úriember felbukkanása után tapasztaltak furcsa fényjelenségeket?

- Ami azt illeti, igen. Először gömbvillámnak hittük, de mint kiderült, a részeges Szénási buherálta a trafót! Ki is ment a villany az egész faluban!

Kapitány egyre kínosabbnak érezte a beszélgetést.

- Esetleg történt mostanában megmagyarázhatatlan jelenség a településen? - kérdezte bizonytalanul a Lidércfény alapító-szerkesztője.

- Ó, hogyne! Egy hete a Szabó Böske néni a víztározóba akarta ölni magát! A tűzoltók, a katasztrófavédelmiek, a rendőrök és az önkormányzat illetékesei hiába próbálták elmagyarázni a nyanyának, hogy amit a rádióban hallott, az rezsicsökkentés, nem pedig „Bözsicsökkentés”! De Böske néne ragaszkodott hozzá, hogy neki meg kell halnia, végül öten fogtuk vissza!

- Ez iszonyatos! - szörnyedt el Kapitány.

- Nekem mondja? A vén szipirtó tönkrevágta volna az ivóvíz ellátásunkat!

- Mi lett végül Böske nénivel?

- Szociális otthonba került, amit azóta is siralomháznak vél. Reménytelen eset.

- Tudnék beszélni Szénási Istvánnal? - kérdezte Kapitány az utolsó szalmaszálba kapaszkodva.

- Az kizárt, mivel három napja a detoxban dekkol. Hiába mondtam neki, ne vedeljen annyi cefrét! No, de nem tartom fel, fiatalember! Javaslom, próbáljon szerencsét a fővárosban, ott biztosan érdekesebb dolgokról írhat! Isten áldja!

Kapitány elbúcsúzott az öregtől, majd kissé csalódottan indult haza, Szentes felé. A vonaton Bereményi Géza és Cseh Tamás szerzeményét dúdolta magában:

„Mióta a világ varázstanítva lett...”

Pista bácsi találkozása Gyurcsány Ferencel

Kapitány

Egy napon Pista bácsi vidáman kerékpározott az úton, éppen a boltba tartott, hogy elintézzze a szokásos napi bevásárlást. Egyszer aztán hirtelen, minden különösebb előjel nélkül leeresztett a bicikli kereke. Pista bácsi leszállt járművéről, és szemügyre vette az említett alkatrészt. Apró, tüskés bogyókat látott a gumiba ágyazódva, láthatóan ezek okozták a meghibásodást.

- Már megint a királydinnye! - mondta dühösen Pista bácsi.

- Nem igaz, hogy nem tudják eltakarítani innen ezt az átkozott növényt!

Pista bácsi tudta, hogy ezek a kellemetlen, minden irányba meredező hegyes tüskékkel borított bogyócskák még az új kerékpárgumit is képesek teljesen tönkretenni. Mivel látta, hogy ott, helyben nem lesz képes megoldani a királydinnye okozta problémát, ezért - magában morgolódva - hazatolta biciklijét (szerencse a szerencsétlenségben, hogy még csak néhány percnyi

távolságra jutott a házatól). Mikor hazaért - mivel otthon nem volt tartalék gumi - felhívta régi ismerősét, Niga Józsit, aki egy kerékpárüzletet üzemeltetett, hogy legyen szíves, és hozzon egy új gumit.

* * *

Az olvasó joggal kérdezheti, hogy hol van Gyurcsány Ferenc? Valószínűleg Budapesten. Vagy az is lehet, hogy - mivel közelednek a választások - éppen a simagöröngyösi kultúrházban beszélget a helyiekkel („Ha mi kerülünk kormányra, akkor visszaállítjuk a demokráciát, és nem lesz több zombiapokalipszis!” Persze MI tudjuk, hogy ez az ígéret annyira betartható, mint mondjuk a vezetőkes sör). Vagy mittudomén. A lényeg az, hogy egy hatás-vadász címet szerettem volna adni ennek a rövid irománynak, hogy minél többen olvassák el.

bel corma

Az arany rabjai

Marcus a márványból faragott, kópírással díszített járólapok előtt térdelt, és gondterhelten morgott valamit az orra alatt.

- Kyr dialektus? - Bernhardt leguggolt mellé és tenyerét óvatosan elhúzta a hűvös, fekete kövek fölé.

- Szerintem harmadkori óelf...

Csupán öt méter választotta el őket a terem túlsó felében szunnyadó kincsektől. Nem volt nagy távolság, ám számukra most ez is legyőzhetetlennek tűnt. A padlót faltól falig archaikus írásjelek díszítették, és a zsebtolvaj tudta, hogy ha nem megfelelő sorrendben lépnek a kövekre, akkor valamilyen agyafúrt csapda működésbe lép. Egymásra néztek, és Marcusban lassan megfogalmazódott egy gondolat:

- Azt hiszem, tudom a megoldást...

- Szerintem egyre gondolunk - mondta a bérgyilkos vigyorogva.

- Küldjük be a félkegyelműt!

Két hónappal ezelőtt akadtak rá a rongyos térképre, amelyik az arany helyét mutatta. Sikerült verbuválniuk egy kalandorokból álló csapatot, akiknek részesedést ajánlottak a kincsekből, majd elindultak nyugat felé. A bolond út közben csapódott hozzájuk, és ők nem zavarták el. Úgy gondolták, hogy egyszer talán hasznát vehetik majd.

A fiatalember arcán folyton bamba kifejezés ült és a beszéde is akadozó volt. Esténként a tábortűz körül ülve gyakran viccelődtek rajta, ám ez őt - szemmel láthatóan - egy csöppet sem zavarta. Néha egy-egy tréfa durvábbra sikeredett, ám ő ilyenkor sem sértődött meg, bárgyún vigyorgott csupán.

Ahogy teltek a hetek, a csapat létszáma lassan fogyatkozni kezdett. A vadállatok és a trópusi betegségek egyaránt szedték áldozataikat. Azután...

Az esőerdő közepén akadtak rá az elhagyott városra. A házak falai már jórészt leomlottak, a járdákat pedig széttörték a fák gyökerei. A város közepén egy öreg szentély magasodott, amelyik viszonylag épségben átvészelte az idő múlását. A térkép szerint itt lehetett a kincs, ők pedig - hacsak nem akartak üres kézzel hazatérni - kénytelenek voltak leereszkedni a sötét katakombák mélyére...

Az út olyan volt, akár egy pokoljárás. Minden sarkon eldugott csapdák szedték áldozataikat, és mire elérték a kincseskamrát, már csupán hárman voltak életben. A két megbízó és bolond társuk. Bernhardt most lassan magyarázott neki:

- Az első sorban a körbe ágyazott csillagra lépj, arra ott, látod? Azután a dupla jégmadár jön, az ott...

- Biztos, hogy jól értelmezzük a jeleket? - bukott ki Marcusból a kétség.

- Nem tudom, de az biztos, hogy ha folyton megzavarsz, akkor nem tudom a fejébe verni az útvonalat! Szóval...

Megköszöri a torkát és folytatta az okítást:

- A harmadik sorban a spirál szimbóluma következik, azután pedig...

- Azután m... mi jön?

- Csak... Lépj oda, ahová szeretnél! - a férfi tűnődve megvakarta borostás állát. - Az ötödik és hatodik sort szerintem, már át is ugorhatod. Erős gyerek vagy te, nem igaz? - mondta röhögve, és kedélyesen hátra veregette a félkegyelműt, aki szintén nevetésben tört ki.

- Örülök annak, hogy ilyen jól szórakoztok, de most már...

A bérgyilkos értett a szóból és bátorítólag megasztította a szerencsétlent, az pedig vigyorogva lépett a fekete kövekre.

Ami ezután következett, attól még a lélegzetük is elállt.

- Mi a fenét csinál ez az őrült?! Hiszen... össze-vissza lépked! - nyögte a zsebtolvaj döbbenetben.

A társuk gyorsan átért a túloldalra és nyugodt, céltudatos mozdulatokkal keresgélni kezdett a kincsek között.

- Nagy vagy, cimbor! - kiabált át Bernhardt a túloldalról. - Tudtam, hogy megcsinálod! Várj, én is megyek segíteni a pakolásban! Hogy is lépegettel? Tűzkobra, azután hiéna... Nem is, inkább sólyom... Vagy félhold?

Úgy tűnt, amaz megtalálta, amit keresett, mert egy aranyból kovácsolt, sárkányt formázó amulettet egyensúlyozott a tenyerén. Az arckifejezése furcsán megváltozott. Már egyáltalán nem tűnt ostobának, inkább... elégedettnak! A nyakába akasztotta a talizmánt és nekilátott, hogy korommal egy árnyékkaput rajzoljon a fülke falára. A másik kettő döbbenetben nézte.

- Ceryak, mit... csinálsz? - nyögte a gyilkos döbbenetben.

A férfi fel sem nézett a munkájából, úgy válaszolt:

- A nevem nem Ceryak, de azt hiszem, ezt már ti is sejtitek...

- Hé, ha nagyobb részt szeretnél a kincsből, akkor megegyezhetünk!

Néhai társuk ekkor készült el az árnyékkapuvál. Elsuttogott néhány mágikus ígét, és az ajtó rögtön működésbe lépett. Olyan volt, akár egy feketén dobogó szív.

- Tiéd lehet a kincs fele... - suttogta a tolvaj kétségbeesetten.

- Ha akarnám, mindet elvihetném, de... Ne aggódjatok, beérem egy zacskónyi drágakövel, a megbízómnak pedig csak a mágikus amulett kell!

- Kétharmad biztosan elég lenne, nem igaz?

Az idegen már indulni készült, de meggondolta magát. Szeretett volna mondani még valamit:

- Megbocsátom nektek, hogy a halálba küldtetek... Az összes kincset megtarthatjátok!

- Háromnegyed... - a rabló szinte már sírt.

- Egyébként az írásjelek...

- Mi van velük? - hebegte a másik értetlenül.

- Godoni dialektus - mondta a fiatalember mosolyogva és átlépett a dimenziókapun.

www.airportplazajewelers.com/wp-content/uploads/2013/04/Gold_Shot.jpg

Fikciók: Emberiség

Zspider

A meteorok között egy hatalmas fém gépezet forogva lebegett az űrben. A robosztus ember alakú robot élettelenek tűnt. Nem mozdult, külső acél szürke fém burkolatán megannyi horpadás és sérülés volt. Az egész szerkezet vagy másfélszer akkora volt, mint egy ember. Külsőre emberinek tűnt, bár nyaka nem volt és feje csak kicsivel emelkedett ki a testéből, kezén is csak három ujj volt. Szívós, ellenálló dolognak tűnt, amit túlélésre terveztek.

A robotra zöldes fény áradt és a meteorok között egy űrhajó emelkedett ki. A hajó gép karjai finoman nyúltak a robotért és óvatosan megérintették, nehogy több kárt okozzanak még benne. Lassan húzták be a hajóba.

A zöldbőrű gyíkyszerűen elnyúlt arcú, gyíkfarkú lények fehér laborköpenyekben, kezükben pontosan elférő műszereiket nyújtották a robot felé, ami óriásként emelkedett fölénk még így is, hogy le volt „ültetve” és fém bilincsekkel kötve. A hatalmas laborban több köpenyes gyíkyszerű lény sétált és sziszegett egymásnak, további egy tucat, fekete testhez álló ruhás gyík állt őrt sisakban puskákat tartva.

A robot szemei zölddé váltak, és halk bugással indultak be a rendszerei. A gyíklények sziszegve és hörögve üvöltöztek egymásnak, miközben a laborosok távolodni kezdtek és a puskások közeledtek. A gépezet nem mozdult, csak rettenetes zajokat adott ki, ahogy a jó ideje kikapcsolt rendszerei és részei kezdtek újra működni.

A memória talán már sérült volt, de ameddig az alaprogram szerint próbálta értelmezni a nyelvet, amit megtalálói használtak, addig a robot próbált előkeresni ép fájlokat. Egyet talált elsőre és elkezdte lejátszani.

Memoria fájl 000012.

- Pioneer-tábla. Ez ihlette az elkészítésemet - mondta az idős professzor. Kopasz fejét végig söpörte és a robot kamerájába nézett. A mocskos laborban könyvek, holoképek, fényképek és megannyi műszer hevert mindenhol. - El akartam menteni egy helyre mindent. Az első embertől egészen a kirajzásunkig. Benned lesz a történelmünk, a filozófiánk, a tudományunk, a vallásaink. Te leszel... - a tudós szavai megakadtak, és a kép elkezdett torzulni, majd ismét helyreállt. - Az Emberiség.

A kép visszaállt, és a robot programjai lassan rendbejöttek. Kezdte felismerni a nyelvet, értelmezte a kézjeleket, grimaszokat. Megértette, hogy a lények veszélynek vélték, és evakuációt rendeltek el. A gép a karját próbálta emelni, de ekkor érzékelte, hogy megbéklyózták. Eközben újabb fájl talált.

Memoria fájl 000036.

Az öreg professzor szobája lomokkal volt teli. Könyvek, feljegyzések, alkatrészek és gépek sora volt mindenfelé egymás hegyén, hátán összedobálva. Az készítő csontos ujjai söprik hátra kevéske haját a fején.

- Rájöttem, hogy ha azt akarom, hogy te képviselj minket, akkor nem hazudhatok neked. Eredetileg csak jót programoztam beléd, de ez hazugság lenne.

A hely megremeg és egy lövés visszhangzik. A tárgyak a teremben zuhanni kezdenek. A tetőből por hullik alá. A feltaláló az egyik asztalba kapaszkodik.

- Háborúk, ármány, csalás, rasszizmus. Ez is az ember része. Nem hazudhatok, nem tagadhatom le. Csak így leszel teljes. Akkor leszel méltó a nevedre, ha mindenünket öröklöd.

Emberiség. Ez volt a neve a gépnek. Nem volt beprogramozva érzésekre, csak gondolatokra. Minden eddigi emberi tapasztalat, filozófia, törvény, vallás és művészet benne volt, amit csak ismertek. Ő maga volt az emberiség.

Karjait lassan kezdte emelni, amivel először elhajlította a fém-béklyót, majd egyszerűen letörte azokat. Az idegenek sziszegve szóltak egymáshoz, és a robot lassan állt a lábaira. Otrombán próbált lépni, de alig volt képes megmaradni a talpán. A behemót pár lépés után sikeresen megállt, és a körülötte mozgolódó, rohángáló lényekre nézett. A programja már értelmezte a nyelvet, és ennek hála felszólalt:

- A nevem Emberiség - mondta a lények nyelvén, amitől még a katonák is leengedték a fegyvert döbbenetükben. A robot memóriája elérte a megszokott sebességet, így képes volt párhuzamosan cselekedni és megnyitni egy újabb fájl.

Memoria fájl 043210.

A professzor jobb karja hiányzott, és a labor több részén lángba borult. Az öreg alig tudta nyitva tartani a szemeit, és a robbantásoknak hála az ablakokon folyamatosan fények szűrődtek be, miközben a föld remegett.

- Indulnod kell. Nincs több időnk. Talán, mire kiérsz a vilá-gunkból, mi már nem is leszünk! De el kell vinned az üzenetünket! Hírül kell vinned az emberiséget!

A tető lassan kinyílt, és a professzor fáradtan dőlt az egyik asztalnak. A robot utoljára körbe nézett, majd elkezdett emelkedni. A lábába épített rakéták kiemelték az épületből. Kiérve a többi rakéta is beindult, és egy hatalmas lökessel a légkör felé indult figyelve a labort, amit az egyik robbanás pokoli tűzével söpört el.

Emberiség lezárta az utolsó fájl, amiben volt bármi nyoma az embernek. Egymillió éve járta az űrt magányosan. Két parancsot generált magának:

1. Találja meg az emberiséget vagy annak a nyomait!

2. Tudassa az univerzummal a faj létezését!

A gyíkyszerű idegen kékes vére cseppeget a robot kezéről, ahogy markában fogta a kis lény fejét. A gépezet lángoló romok és tetemek között sétált, miközben a szeméből karmazsin lézer perzselte fel a földet.

- Miért teszed ezt? - kérdezte az idegen.

- Hogy emlékezzetek.

- Mire?

- Az Emberiségre. A fájdalomra fogtok a legjobban emlékezni. Örökké emlékezni fogtok a holtakra és a gyászra, tehát örökké emlékezni fogtok az Emberiségre - felelte a gép érzéketlen hangján, majd félredobta a lényt, és a talpában lévő rakétákkal indult meg az ég felé. Szeméből a lézerek folyamatosan sugároztak tovább. A robot lassan befejezte, és megfordulva a figyelme az ég felé irányult.

A robot lassan elhagyta a légkört maga mögött egy kontinenssel, amiben még füstölt a beleégetett rajz, amin két emberi lény volt, akik integetnek.

Vége

A novella képregény adaptációja megjelent a Random magazinmál:

http://random-magazin.blog.hu/2012/11/19/emberiseg_511

kosakafi

EGYEDÜL

Egy darab anyag suhant a hideg űrben. Hihetetlen sebességgel. Hihetetlen energia hajtotta.

Marinett-13 nagyon izgult.

A monitoron pillanatokon belül feltűnnek az érettségi tételek. Már betáplálta a gépbe, hogy a felkészülést befejezte, és várja a vizsgakérdéseket. A gép villogott, és csendesen zúgott.

Marinett-13 egyedül volt a hajón.

Anyja, Marinett-12, még kiskorában meghalt.

A balesetet a gép közölte vele szokásos, monoton hangján. A külső burkolat sérülésének javítása közben vesztette életét. Azóta a gép nevelte, tanította.

A gép eljött a nagy nap; az érettségi vizsga. Ha megfelel a kérdésekre, ő is kérdezhet. Persze a tananyaggal /a Lora története, tudománya, művészete.../ kapcsolatban eddig is kérdezhetett, de ami nem volt benne a tantervben, arra csak az érettségi után kaphatott választ.

Végre feltűnt az első kérdés, történelem... „A Lora alkotmányának alapjai...”

Marinett válaszolt. A válasz jó volt, a gép a maximális pontszámot adta.

Második kérdés; matematika... „A Pithagoras tétel jelentősége az őskori matematikában...”

Na, ez sem volt nehéz...

Harmadik kérdés, nyelvtörténet... „Mi az a marionett?”

Ez már kicsit nehezebb volt. Kicsit gondolkozott, de aztán beugrott a válasz.

- Zsinóron rángatott bábú, idegen akaratra engedelmes eszköze... /Olyan, mint én.../

Sorban jöttek a kérdések, Marinett válaszolt. De legbelül még mindig a harmadik kérdés foglalkoztatta.

A vizsga sikeresen véget ért. Feltehetően egy tanterven kívüli kérdést a gépnek... Feltette. Már nagyon régen készült erre a kérdésre, régóta fogalmazgatta.

- Miért vagyok én itt? - kérdezte meg végül is.

- Megfeleltél a követelményeknek, tehát felelnem kell a kérdésekre. Fel kell világosítsalak küldetésedről. A Lora népe, mint az összes lakott világ népe, a „Föld”-ről származik. Ahogy a napok kihunytak, bolygók elmúltak, az ember egyre messzebb húzódott a szülőhazától. A Lora expedíciót indított az őshaza felkutatására. A loraiakban felbredt a kíváncsiság, hogy létezik-e még az őshaza, a kiindulópont. Űrhajót indítottak... egy utassal. Egy utas élete nem elég az útra. Harminc emberöltővel lehet elérni a célt. És persze harminc vissza. Ezért nő a pilóta. A női pilóták megszületnek az űrhajón, felnőnek, levizsgáznak, aztán megszülik utódjukat az orvosi technika segítségével. Egy ideig nevelik gyermeküket, aztán általában valamilyen baleset éri őket. Ne kérdezd, hogy miért, ez nincs benne a programomban. A kislány ezen a megrázkódtatáson a gépek segítségével hamar túljut. Aztán leérettségizik, felvilágosítom, és az orvos-robotok megtermékenyítik. A gépek hibátlanul működnek, a program jó. Új és új nemzedék viszi tovább a küldetést. A cél még messze van. Teutánad még körülbelül tizenhét nemzedék fog élni odafelé. Aki majd eléri a célt, megkapja a zárt parancsot, beteljesíti feladatát, és a válasszal elindítja a hajót a Lorára. Most, hogy felnőttél, dönteni tudsz, van előtted két gomb. A piros azt jelenti, elfogadod a feladatot és teljesíted, a kék azt jelenti, hogy feladod, ez esetben utas nélkül halad tovább a hajó. Rajtad áll, melyiket választod.

A gép elhallgatott... Marinett keze tétován lebegett a gombok felett...

- A Loráról a valahányadik ükanyám indult el. Nyilván önként. De hogyan dönthetett ő az én életemről? Az enyémről, aki sohasem fogok odaérni a célhoz. Az én életemről, akinek majd valahányadik ükunokája fogja beteljesíteni a feladatot... Ha lesz ükunokám... Hogy merte?

Egy darab anyag suhan a hideg űrben. Hihetetlen sebességgel. Hihetetlen energia hajtja. Viszi előre a leghatalmasabb erő, az emberi kíváncsiság.

Graz

Felhők az égen

A víztükör a horizontig terpeszkedik. Semmi sem töri meg egyhangúságát - az unottan csobogó, egymás után futkorászó, alacsony hullámokat kivéve -, csak az a fehér luxusjacht. No, nem a legnagyobb, és nem is a legmodernebb gyártmány, de gazdájának nincs miért szégyenkeznie. Főleg, mert nem is szerepel ebben a történetben. Ahogy nagyobb tömegek se. Sőt. A szereplőgárda összpoblációját mindössze egyetlen élőlény alkotja. Egy ránézésre huszonhárom éves lány.

A hajó felett az égen lehet, hogy csak pár kósza bárányfelhő siklik, de ezt nem lehet tudni, mert a narrátor pillantása leragadt a fedélzeten napozó lányon, mintha csak egy bohó szúnyog lenne, aki könnyelműen közelebbi ismeretséget kötött holmi fagyantákkal.

A hajó felett az égen lehet, hogy baktat pár nagyobb felhő is, de ezt még mindig nem tudjuk, mert a narrátor még mindig a napfürdőző lányt nézi, aki nincs túlöltözve.

A hajó felett az égen, négy óra irányában - vegyük alapul a vadászpilóták szakzsargonját egy kis változatosságért, ha már cselekmény nincs a műben - lehet, hogy kószál egy sötétebb, szürkés árnyalatú felhő is, de ez se biztos. A hülye narrátor ugyanis az unalmas meteorológiai leírás helyett inkább még mindig a lányt bámulja egyre kigúvadóbb szemekkel. Gyanús, hogy azért, mert a lány összes öltözeke egy napszemüveg, amit csak azért visel, hogy ne hunyorogjon, amíg a fent elsuhanó felhőket nézi. Persze, csak ha vannak felhők ott fent.

A hajó felett az égen talán már sohasem tudjuk meg a lassan sodródó felhők milyenségét, térbeli elhelyezkedését, relatív

páratartalmát, vagy egyéb érdekes dolgot róluk - persze, csak ha tényleg vannak ott -, mert a tátott szájú narrátornak közben görcs állt a nyakába, ami most már fizikailag is meggátolja az égbolt tanulmányozásában. Marad hát a lány.

Aki pedig napozás közben húsz percig alig moccan. Ebből viszont valószínűsíthetjük, hogy egyrészt a narrátort tuti ki fogják rúgni az utolsó mondat után, és a következő novellához keresnek egy másikat; másrészt logikusan kikövetkeztethetjük, hogy nagyobb, szürkébb és gyorsan mozgó fellegek tényleg nincsenek az égen, mivel a húsz perc alatt a lány testére - az utolsó mondat után már munkanélküli narrátor tanúsíthatja - nem vetül árnyék.

De hogy végre történjék is valami, egyetlen és egyetlen fő szereplőnk kecsesen, egyetlen ruganyos mozdulattal feláll, és a közeli asztalhoz sétál. Felveszi poharát a tálcáról, majd önt bele a saválló üvegből egy újabb adag pángalaktikus gégepukkasztót. Pár gyors korttyal el is tünteti, nyújtózkodik egyet - ekkor az alkalmatlan narrátor nagyot nyögve a hajódeszkákra szédül -, és megszólal.

- Kimegyek, gyorsan lefestem a kerítést - mondja a jobbról lengedező szellőnek, majd felmászik a hajó korlátjára, és a tengerbe placcsan.

Tíz perc múlva, miután a lányt WRZ3.2 kihalássza a habok alól, felülírja a biztonsági protokollját az eset kapcsán az időjárás viszonyok, az adott bolygó földrajzi szélessége, valamint az elfogyasztott pángalaktikus gégepukkasztó térfogatának függvényében.

23 Béla és a főgonosz

Norton

Rambo 23 Béla a kocsmában szomorkodott. Belekortyolt a sörébe, majd kifújta az orrát, és ugyanazzal a zsebkendővel a könnyező szemeit törölte.

Gáspár bácsi a nyugdíjas kazánkovács csodálkozva figyelte, majd nem bírván magában tartani a kíváncsiságát odalépett a szuperhőshöz és megköszönte a torkát.

- Ne haragudj, Béla, de fel nem foghatom, hogy egy hozzád hasonló kisportolt fiatalember miért itatja így az egereket. Tudok valamit segíteni?

- Az én bajomon nem lehet segíteni. Már vagy hat hónapja élek itt, Bivajrócsögén, de semmi dolgom. Egy szuperhős számára borzasztóan elkeserítő, ha nincsen gonosz, akivel megvívjon. Mióta ideköltöztem, az összes rosszfű elmenekült, de még egy agresszív gázóra leolvasóval sem találkoztam.

- Miért baj az?

- Hogy lehet ilyet kérdezni? Csak tespedek egész nap, ráadásul nemrég még Zebulonka is aztat mondta nekem, hogy nem vagyok elég kemény.

Sírásra görbült a szája.

- Pedig kemény vagyok. Egész hadseregeket győztem le teljesen egyedül, ráadásul egyszer még a Zebulonka pöttös labdáját is visszaszereztem.

Hangosan zokogni kezdett.

- Jól van, Rambo, jól van - vigasztalta Gáspár bácsi a vállát lapogtatva. - Nyugodj meg! Mindenki tudja, hogy kemény vagy.

- De aztat mondta, hogy...

- Nem kell mindjárt vérig sértődni! A jövőbe kell tekinteni!

- A jövőbe? - szipogta Béla. - Hol találok gonoszt? Bármerre megyek, a hírem mindig megelőz. A rosszfűk elfutnak, nekem pedig nem marad munkám. Én kemény vagyok, de jóságos is. A rendes embereket nem bánthatom. Senki sem kötött belém... már nem is tudom, mi óta. Mi lesz így velem?

- Nehéz kérdés - tűnődött Gáspár bácsi. - Úgy tűnik, tényleg nem tudok segíteni.

Indult volna, de Rambo rászorított a csuklójára, hogy csillagokat látott.

- Avavavavúúú!

- Várj! Talán mégis tehetsz értem valamit.

- Hogyan? - kérdezte a nyugdíjas kazánkovács, majd visszaült és dörzsölgetni kezdte a megnyomorgatott csuklóját.

- Legyél te a gonosz!

- Miért?

- Mert akkor megmenthetem az áldozataidat, és újból tisztelni fognak.

- Legyek gonosz? - tűnődött az öreg.

- Kérsz egy sört? - kérdezte Béla, mielőtt még túlságosan elgondolkodott volna, aztán intett a kocsmáros felé. - Egy korsó sört és egy felest az új barátomnak. Mit iszol?

- A konyak jó lesz, de ez a gonoszság... szóval nem is tudom...

- Nem olyan nehéz az, csak bele kell jönni.

- Mit kell csinálnom?

- Mit tudom én... gonoszkodni.

- Gonoszkodni - tűnődött az öreg, és belekortyolt az élé tett sörbe. - Törjek be egy házba, vagy raboljak trafikot?

- Trafikot?

- Igen, az nagy divat manapság. Bár trafikosnak egyszer én is jelentkeztem, de azt mondták, hogy oda csak küzdősportokban és fegyverhasználatban jártas, legalább kilencven kilós, kigyúrt fiatalokat keresnek. Az már nem egy nyugdíjas állás, az biztos. - Először inkább kezd valami egyszerűbbel! Támadj meg egy öregasszonyt! Vedd el a táskáját, vagy mit tudom én.

- Jó, de csípőprotézisem van, és nehéz lesz elfutni.

- Pont azért kell könnyű célpontot választanod! Matildka néni éppen megfelelőnek tűnik. Van vagy hetven éves. Kezd el moleszt-

tálni!

- Hogyan kell molesztálni?

- Nem tudod? Például fogdosd meg!

- Ezt most komolyan mondd?

- Kérlek, tedd meg a kedvemért. A jó híremet mentened meg velem.

- Hát nem is tudom... tegyük fel, hogy megfogdosom. És ha ő is akarja?

- Akkor menekülj!

- Nem egy könnyű feladat, de megpróbálhatjuk.

- Ez a beszéd!

- Jó, de te mit fogsz közben csinálni?

- Megmentem az öreglányt. Vegyél fel egy sí maszkot, és...

- Nem túl veszélyes ez?

- Majd én rád kiáltok, te pedig elfutsz. Ott lesz Kameraman is, hogy rögzítse az eseményeket. Hitelesnek kell látszanunk. Igyál még egyet!

Az öreg lehajtotta a felest, és elégedetten bólogatott.

Három óra múlva

A nyugdíjas klub zártkörű rendezvénye nemrég ért véget. Volt ott közös éneklés, majd özönvíz előtti zenék hallgatása némi könnyed táncal elegyítve és egy termékbemutató, ahol kiváló minőségű edénykészletet lehetett vásárolni alig százezer forintért.

Kulkhanek Matildka és Emma néni hazafelé tartott, amikor egy agresszíven kiabáló sí maszkos alak vánszorgott oda hozzájuk.

- Vigyázkodjatok, mert nem állok jól magamért! Izé... hová lesz a séta?

- Gáspár, te vagy az?

- Te ne szójjá be nekem, meg, hogy mondjam... nem vagyok én Gáspár.

- Ki maga?

- Ide a pénztárcádat!

- Minek az neked?

- Hülye kérdés. El akarom rabolni. Csak semmi csel, mert én nagyon gonosz vagyok! Ide az ékszereket, meg ilyesmiket!

Gáspár bácsi megindult, de az Matildka fejbe vágta a retikülével.

- Takarodj innen, te huligán!

- Ne olyan hevesen, kislány, inkább adj egy csókot! - váltott taktikát a nyugdíjas kazánkovács, aztán megfogdosta a meglepett hetvenéves nénikét. Már majdnem randi lett a dologból, de ekkor Rambo 23 Béla fordult be a sarkon.

- Állj meg, gazfickó! - kiáltotta hősiesen.

A támadó megdermedt, mire akkora pofont kapott Matildka nénitől, hogy majd lecsavarodott a feje.

- Perverz állat, segítség!

- Ez nem volt betervezve - méltatlankodott Gáspár, de Rambo addigra oda is futott, majd fejbe vágta a puskatussal, hogy nyikkanás nélkül csuklott össze.

A szuperhős ezután felemelte az alélt gonoszt, és a pankrációkból megismert hátravetődéssel újból a földhöz vágta.

- Segítség - nyögte az egykori kazánkovács elhalóan, mire Béla felkiáltott.

- Még agresszívoskodik! Meneküljenek!

Rátaposott a gonosz fejére, a két öreglány pedig nehézkesen ugyan, de futni kezdett. Rambo még belerúgott párat a félholt sí maszkosba, majd elégedetten húzta ki magát. Kameraman előbújít egy bokor mögül, és a hüvelykujjával jelezte, hogy sikerült a felvétel. 23 Béla elégedetten mosolygott.

- Ennyi!

- Remek akció volt, majd felvesszük még párszor - lelkesedett Kameraman. - Olyan, mint a régi szép időkben. A szuperhős újra megmentette az ártatlanokat.

Vége

Milton Gray

Időnyom - Bányász ököl vasököl...

Az évek szinte észrevétlenül múlnak, míg gyermek az ember. Az emlékek idővel megfakulnak, s helyüket a múlt napok élményeinek tömege tölti be. Mégis vannak az életnek oly szakaszai, amelyek kitörölhetetlen nyomot hagynak szívünkben, lelkünkben. E történetek befolyásolják aztán gondolatainkat, cselekedeteinket és a világhoz való viszonyunkat felnőtt létünkben. A modern pszichológia ma már képes feltérképezni az ember aberrált cselekedeteinek korai életszakaszából fakadó pszichés okait, ám a legtöbb esetben egyszerű szavakkal is definiálhatók.

De jó annak, aki gyermekként gyerek tudott lenni!

Az általános iskola harmadik osztályának padját koptattam már, öcsém pedig az óvoda nagy csoportjában tette próbára az óvónők empátiáját és türelmét. Apám rendszerint hajnalban indult munkába, s csupán vasárnaponként fordult elő, hogy ébredés után mellé bújhattunk az ágyába. Az unalomig egyforma hétköznapokon édesanyám a gyors reggelizést követően hátamra segítette a táskámat, kézen fogott és elkísért az iskola kapujáig. Egy sarokkal arrébb, az óvodában átadta öcsémet Blanka néninek, a dadusnak, majd átsietett az utca túoldalára a zöldséges boltba, ahol eladóként dolgozott. A napok e megszokott történéseit csak néha szakította meg ünnepnap, vagy nem várt esemény.

Azon a napon tanítási szünet volt. Édesanyám szabadságot vett ki, így öcsémnek sem kellett óvodába mennie. A játszótér sarkánál cseperedett vadcseresznyefa virágözönében cinegék csiviteltek hivalkodóan, a ház fala mentén pedig tollát borzolva fürdött egy veréb csapat a járda porában. Legszebb ruhájában pompázott a tavasz, és mindent áthatott a húsvéti készülődés hangulata. A délelőtt a játszótéri gyerekereg zsvájában gyorsan eltelt, s csak édesanyám ebédhez hívó szava volt fontosabb Nagy Lali irigyelt ólom katonáinak az én műanyag sereggemmel a homokozóban vívott háborújánál. Imádtam a lencselevest különösen, ha teli volt szaftos, húsos csülökdarabokkal, aprócska tejföl foltok úszkáltak a tetején és nyálcsorgató, kellemesen diszkrét füstölt illata terjengett a levegőben.

Ebéd után ott folytattuk homokozói háborúnkat, ahol abba hagytuk. Nagy Lali elkényeztetett egyke volt, s bár tudásnak és képességeknek hiányában nem szenvedett, gyermeki lelkének világa évekkal korosztályunk mögöttünk kullogott. A többiek nem szívesen játszottak vele, mert ha nem úgy mentek a dolgok, ahogy ő akarta, összepakolta játékeit és hüppögve, szipogva hazavonult. Pedig alapvetően jó srác volt példás szülői háttérrel. Magdi néni, az édesanyja mindig mosolygó, csendes szavú néni volt, édesapja pedig még a hangját sem emelte fel, amikor néha megdorgálta különc viselkedéséért. Lali hadserege már, ki tudja, hányadik alkalommal diadalmaskodott volna az én műanyag csapataim felett, amikor ismerős hang szakította félbe a keményen veszésre álló csatát.

- Gyerekek! Ki van itt? - guggolt néhány méterre tőlünk karjait széttárva édesapám. - Lacikám! Gyere gyorsan, kislíam! - fordult öcsémhez.

Ő pedig kiejtve a markában szorongatott szuronyos ólomkatonát apám nyakába ugrott. Néhány pillanattal később karjára emelt engem is, és így vitt minket be a házba. Munkából érkezett ugyan, de máskor jóval korábban szokott hazaérni. Ráadásul megint vörösek voltak a szemei, és éreztem rajta azt a furcsa savanykás szagot, amit olyankor árasztott, amikor imbolyogva járt-kelt, és rekedtes, torz hangján régi katonadalokat és magyar nótákat énekelt.

Amint beértünk a konyhába láttam édesanyám arcán átfutó

felhőt is, és hallottam halk megjegyzését.

- Már megint ittál! Tedd le a gyerekeket, mielőtt elejted őket!
- Dehogyan ejtem! Nem vagyok részeg, csak ittam két sört.

Anyámhoz lépett és meg akarta puszilni, ám ő félrehajította a fejét.

- Kocsma szagod van! - a kredenchez lépett, tányért, evőeszközöket vett elő, és megterítette az asztalt.

Apám felemelte a sparhelten melegező egyik lábas tetejét, majd dühösen visszacsapta.

- Mi ez itt?
- Az lencseleves. Neked zöldség levest csináltam grízgaluskával - válaszolt anyám.
- Mi ez itt? - kérdezte ismét apám érzékelhetően növekvő feszültséggel a hangjában.
- Lencseleves! A gyerekeknek és magamnak főztem. Neked zöldséglevest készítettem.

Apám felénk fordult.

- Menjetelek játszani! Nem sokára sötétedik - ellentmondást nem tűrő hangon kitessékelt bennünket a lépcsőházba, és kulcsra zárta utánunk az ajtót.

Rövid toporgás után ki szaladtunk a ház elé, s a konyha ablakkal szemközt a játszótér mentén nőtt bokor fehér bogyoit kezdtük tépkedni. Néhány perccel később hatalmas csattanás hallatszott odabentről, majd apám üvöltése!

- Lencselevest főztél? Megmondtam, hogy nem tűröm a lencsét a házamban!

- Nem neked főztem, hanem a gyerekeknek. Szeretik! Neked azért főztem a zöldséglevest a grízgaluskával, mert te meg azt szereted!

- A kurva életbe! Megmondtam, hogy nem tűröm a házamban a lencsét! Hát hiába beszélek én neked?

Egy nagy csattanás, huppanás, üvegtörés és ismét csattanás hallatszott. Mintha egy örült dühöngött volna. Anyám kétségbeesetten sikoltozott, segítségért kiabált. A zaj egy pillanatra elült, s már azt hittem, vége. Szívem a torkomban dobogott, a rémület és kétségbeesés tombolt lelkemben. Mire kissé megnyugodtam volna, a dülás újratekődött odabent. Berohantam a lépcsőházba, kétségbeesve nyomtam a csengőt, öklömmel vertem az ajtót, félelemtől és sírástól eltorzult hangon ordítottam.

- Apúúúú! Ne bánts édesanyát! Nem kérek többé lencselevest, csak ne bántsd anyut!

A dübörgés odabent megszűnt. A zárban a kulcs lassan elfordult és kinyílt az ajtó. Ott állt apám mosolyogva, csípőre tett kézzel.

- Mi van, kislíam? Miért nem mész játszani? Nincs semmi baj!

A következő pillanatban az ajtó sarkában megjelent édesanyám. Megtépett hajjal, leszagगतott blúzzal, dagadó, vöröslő folttal a szeme alatt, vérrel borított arccal, négykézláb szédelegve, próbált kijutni apám lába mellett a lakásból. A következő pillanatban nyílt a szomszéd lakás ajtaja, és Lajos bácsi lépett határozottan apám elé!

- Mi a jó istent csinálasz, ember? Elment az eszed? Képes vagy megverni egy nőt?

- Ő a feleségem, és akkor verem el, amikor akarom! Neked ahhoz semmi közöd! Húzz innen a rossebbe! - válaszolt apám, de hangjában már érezhető volt az elbizonytalanodás.

- Nem, szomszéd! Ezt itt nem csinálhatod! A gyerekeid előtt pedig végképpen nem! Már hívtam a rendőröket! - Lajos bácsi megsimogatta a fejemet majd felsegítette édesanyámat. - Jól vagy, Vera?

- Igen. Azt hiszem! De most itt az ideje, hogy itt hagyjam ezt az állatot!

Kirántotta karját apám kezéből, felkapta öcsémet, kézen fogott engem és kirohant velünk a lépcsőházból. Húgai viszonylag közel laktak. Jutka néniék az utcánk elején három házzal lejjebb, Marikáék a szomszédos utcában, légvonalban alig százméternyire, Kató néniék pedig öt percre onnan, a városrész túlsó szélén. Futás közben néha visszapillantottam, apám nem jön-e utánunk, és szedtem a lábam, ahogy csak bírtam.

Az elkövetkező néhány napot Marikáéknál töltöttük. Férjével és két unokatestvéremmel egy alig ötven négyzetméteres lakásban laktak. Átérezve helyzetünk tragédiáját, ők négyen beszűföldtek a nagyobbik szobába, míg mi hárman a kisebbik szobában húzhatuk meg magunkat egy időre. Édesanyám szeretett volna hazaköltözni velünk szüleikhez Mágocsra, ám apja, a régi módi paraszt ember nem engedte, mondván, hogy az asszonynak az ura mellett a helye, akármilyen is az! A néhány napból végül több mint két hét lett. Édesanyám minden reggel elvitte öcsémet az óvodába és elkísért engem az iskolába.

Az egyik napon aztán a számtan óra kellős közepén erőteljes kopogtatás után apám tolt be az osztályba egy vadonatúj biciklit.

- Jó napot! A fiamért jöttem.

- Jó napot! - válaszolt Marika néni, a tanárnóm, nem titkolva meglepetését, de ellenszenvét sem. - Már megbocsásson az elvtárs, de most éppen számtanóra folyik, és egyébként sem viheti el a gyerekét, csak úgy.

- Azt nem maga fogja nekem megmondani! - válaszolt apám érezhetően növekvő feszültséggel a hangjában.

- De bizony, hogy én mondom magának. Kérem, hogy azonnal hagyja el a termet! Ez itt nem a vándorcirkusz, hanem az iskola!

Apám közben felfedezte, hogy az ablak melletti padsor közep táján ülök, odatolta a bringát hozzám, letérdelt elém és nyájas mosollyal arcán, mintha mi sem történt volna néhány nappal korábban, megfogta az kezem.

- Kisfiam! Nézd, mit kapsz tőlem! Tetszik? Ez egy olyan bicikli,

mint a Nagy Lalié, de új és sokkal jobb annál. Majd elkérlek az igazgató bácsitól mindjárt és mehetünk haza. Ki is próbálhatod útközben.

- Nem akarok hazamenni veled! Anyu jön értem.

- Ugyan már! Majd anyu is hazajön! Egész délután biciklizhetsz! Még versenyezhetek is Lalival!

- Nem akarok biciklizni, és nem akarok veled hazamenni! Meg akarom várni édesanyámat!

Marika néni ekkor már türelmét veszítve megfogta apám vállát!

- No, elvtárs! Akkor most utoljára kérem, hogy azonnal hagyja el a tantermet!

- Mert ha nem, akkor mi lesz? Megver? - vigyorgott képébe már dühösen apám.

- Nem. Én nem! De a rendőrök, akiket kihívlak, biztosan nem fognak kesztyűs kézzel bánni magával!

- Menjen maga a jó fenébe! - lökte le a válláról Marika néni kezét, majd elkapta a karomat, és vonszolni kezdett ki a tanteremből.

A tanárnő az ajtóhoz szaladt, a legközelebbi gyereket elküldte az igazgatóért, majd belekapaszkodva a kilincse útját állta apámnak. Akkor már teli torokból ordítottam, hogy édesanyával akarok menni, és megkapaszkodtam székbe, asztalba, mindenbe, ami útba került. Az osztályban pánik tört ki, a gyerekek felugrálva a helyükről visítva rohantak Marika nénihez, s így sikoltozó, síró gyermekfal választotta el apámat a kijáratról.

- Engedje el a gyereket, vagy nagyon megbánja! - Marika néni remegő hangjából érezhető volt félelme.

- Dehogyan engedem! Húzzon félre az ajtóból és a kölykök is, mielőtt kiosztok néhány pofont!

Ám a következő pillanatban kinyílt az ajtó, és az igazgató helyettes, Pista bácsi lépett az osztályba. A hangzavar, a sikoltozás zaja elült, és minden szempár reá szegeződött.

- Tanárnő! A gyerekekkel menjen ki az udvarra, most! Maga pedig itt marad, és elengedi a fiát!

- Elengedem? És ki mondja ezt? Most össze kellene szarnom magam?

- Én mondom, az iskola igazgatóhelyettese - azzal megfogta apám engem markoló karját, és egy gyors mozdulattal kiszabadított.

- Gyerekek, gyertek! - és Marika néni, mint kotlós a csibéit, féltő tekintettel kísért a társaságot, míg az utolsó is elhagyta a termet.

Nem tudom, mi történt apám és az igazgató helyettes között a teremben. Valószínűleg tettelegességig nem fajult a dolog, de láttam, amint apám kitolta a biciklit az iskolakapun, majd egy pillantást sem vetve hátra, megszegegyenülten eloldalgott a kocsma irányába.

Édesanyám délután sírva jött értem. Apám ugyanis utánam öcsémet is megkereste az óvodában, s egy billenős játék teherautóval, valamint az általam visszautasított biciklivel magához édesgette, magával vitte. Hiába ment érte másnap anyám rendőrökkel, öcsém apámmal akart maradni. Sokáig, nagyon sokáig gyűlöltem az árulásáért, mert annak éreztem. Hosszú időbe telt, míg eljutottam a megbocsájtásig. Hiszen akkor Ő még alig hat éves volt!

<http://jansochor.com/photo-blog//sand-miner-work-river-colombia.jpg>

Norton

Hgyperces rémmesék

A házi kedvenc

S. János nemrég jött ki a börtönből. Uzsorázásért ült három évet. Szabadságra helyezése után néhány órával a legelső útja a közeli kocsmához vezetett. S. úr néhány feles és egy-két sör legurítása után mindjárt iszonyúan jó kedvre derült, és úgy döntött, hogy meglátogatja egy régi adósát, P. Lászlót.

A kertés ház a falu szélén helyezkedett el. P. úr éppen az udvaron tartózkodott, és a virágágyást gyomlálta. Amikor meglátta egykori uzsorását, elsötétült az arca. János vidáman kiáltott felé.

- Szevasz, Lacikám, de jó, hogy itt vagy!

Láthatóan már jócskán felöntött a garatra.

- Nem is örülsz nekem? Nemrég szabadultam, gondoltam, megünneplem.

A másik erőltetett mosolyt ragasztott a képére.

- Rég láttalak. Mi újság?

- Mi újság lenne? Három évig rohadtam a sitten, mert néhány szemét feljelentett. Amíg pénzre van szükségük, addig jó vagyok a mocskoknak, de amikor meg kell adni a tartozást, akkor piszkoskodnak. Ha azt hiszik, ezt megúszhatják, kurva nagyot tévednek. Jobban járnak páran, ha elköltöznak jó messzire, mert úgyis elkapom őket.

- Nem monddod...

P. László kinyitotta a kiskaput.

- Iszol valamit?

- Na, ez már beszéd! Semmit se változtál, cimborá.

- Gyere csak be! Nagyon jó szilvapálinkám van.

- A szilvát mindig szerettem, te is tudod.

- Na, persze.

Kezet fogtak és a garázs felé indultak.

- Nemrég főztem, egész remekül sikerült.

- Ha te monddod, én hiszek neked - vigyorgott János, de el is komolyodott, amikor a másik kinyitotta a garázsajtót.

- Mi ez a dög?

- Egy medveölő kutya. Bezártam, mert összebarmolja a kiskertet. Ne félj tőle, nem bánt!

- Tényleg nem?

A kutya odament az uzsorához és megszaglászta, majd nyalogatni kezdte a kezét.

- Nagyon jámbor.

- Nyughass már, te dög!

- Ülj le!

Az állat rögtön engedelmeskedett a gazdája parancsának.

- Úgy látom, beidomítottad.

- Tud néhány ügyes trükköt.

- Hol az a pálinka?

- Mindjárt hozom.

- Jut eszembe, Lacikám, van némi elszámolni valónk.

- Mire gondolsz?

- Több mint félmillióval tartozol nekem, ami három év alatt a négyszeresére duzzadt.

- Már visszafizettem neked azt a tartozást. Kétszázézetret adtál kölcsön, amit én megadtam... háromszor.

- Te is tudod, Lacikám, hogy ez nem így működik. Így is túl engedékeny vagyok veled, mivel a szokásos kamat jóval magasabb szokott lenni. Már telefonáltam az embereimnek, mert sokan vannak a faluban, akik tartoznak, és tőlük többet követelek. Téged kedvellek, és még örülhetsz is, hogy...

- Jól van, Janikám, most hagyjuk ezt! Biztosra veszem, hogy meg tudunk majd egyezni. Hozok egy kis páleszt.

- Idehallgass, cimborá! Feljelentettek, de engem ezzel nem lehet megállítani. Nem félek a börtöntől, az embereim pedig bármire képesek. Tudom, hogy te nem járkálsz a bíróságra, mert több eszed van, de nem a semmiért ültem három évet. Az idő pénz, a tartozást pedig vissza kell fizetni. Nem szeretnék haragban lenni veled.

- Mikor voltunk mi haragba?

- Sosem, és ez maradjon is így. Nem szívesen bánthanálak, se téged, se a családot, de a tartozás az tartozás. Senki sem bújhat ki alóla.

- Értem én, értem. Ez így van rendjén.

- Látom, megjött az eszed.

- Mindig is a helyén volt. Most adok egy kis nedűt.

- Rendben, haver, ez már beszéd.

P. László kihozott a garászból egy félig telt ásványvizet flakont.

- Mindjárt hozok feles poharat hozzá.

- Hagyd csak, jó ez így is!

- Úgy látom, te se változtál.

János röhögni kezdett, majd beleszagolt az italba.

- Ismerős az aroma.

Meghúzta a flakont, majd elégedetten bólogatni kezdett.

- Jut eszembe, a családomat említetted nemrég - tűnődött László.

- Micsoda?

- Azt mondtad, nem szívesen bánthanád őket.

- Ez így is van.

- Sajnos már nem lenne rá módod.

- Hogyhogy?

- A feleségem és a lányom is meghalt.

- Nem mondd!

- Autóbalesetet szenvedtek tavaly nyáron.

- Azt a kurva... sajnálom, haver.

- Én is. Majd beleőrültem a fájdalomba.

- Elhiszem.

- Most pedig idejössz, és pénzt követelsz tőlem.

- Ami jár, az jár.

- Nem lehetne, egy kis haladékot kérni?

- Tudod, hány ilyen hallottam már? Részvétem a családotért, de ha mindenkinek haladékot adnék, felkopna az állam. Vannak elvek, amiket be kell tartanom.

- Szóval nem engedhetsz a meggyőződésedből.

- Úgy van. Ide is adhatsz vagy százezret!

- Nincs pénzem.

- Lacikám, ne kezdjük már újra a szokásos köröket!

- Rendben, akkor hozom a pénzt.

A másik a fejét csóválta.

- Nem akarok neked bajt csinálni, értsd már meg! Meg aztán...
- elharapta a mondatot, mert a hatalmas medveölő kutya két lábra állt, és jókora mancsait a vállára téve az arcába lihegett.

- Szólnál ennek a dögnek, hogy húzzon innen a francba?
- Tappancs, vissza!

Az állat P. László lába mellé ült.

- Ez aztán nem semmi. Mit tud még?

- Tappancs, pacsí!

A kutya pacsit adott.

- Fekszik!

Lefeküdt.

- Ül!

Felült.

- Nagyon ügyes.

- Nekem mondd? És van még egy parancs, amit csak nagyon kevés kutya tud teljesíteni.

- Mi lenne az?

- Inkább hagyjuk.

- Mutasd meg!

- Nem akarom leterhelni szegényt.

- Ne csináld már, haver, olyan keveset szórakoztam a sitten. Sajnálod tőlem ezt a kis mulattságot?

- Jó, de csak akkor, ha tényleg ragaszkodsz hozzá.

- Igen, ragaszkodom hozzá! - közölte János egészen fellelkesülve. - Lássuk azt a mutatóványt!

- Ahogy akarod.

László az uzsorásra mutatott és kiadta a parancsot.

- Tappancs, gyilkolj!

A hősök

József tudta, hogy meg kell tennie. Évek óta tervezett, és most végre elérkezett az idő. Nagyon sok pénzébe került a robbanószerkezet elkészítése, de kitűnő munkát végzett. Tudta, hogy elég letenni a poggyászt, majd a mobiltelefonján felhívni a megfelelő számot, és máris a pokolba küldte a hitetleneket.

- Jobbá teszem a világot - motyogta magában, miközben a szabadtéri koncert felé vette az irányt.

Utálta a hangos zenét, a drogokat, az italozást és az erkölcsstelen életmódot. Amit tenni készült, az remélhetőleg intő példa lesz a felelőtlen fiataloknak, hogy az igazság keze lesújt rájuk. Egyszerűen nem maradhat ilyen romlott az emberi lélek, valamit tenni kell végre ellene. Elég volt a semmitmondó prédikációkból, a képmutató politikából, a hazugságokból és a hitszegésből. Fel kell rázni a társadalmat.

A hasában kellemes feszültség éledt, amint áthaladt a zebrán. A zenebona hangjai a fülébe szűrődtek. Már elég sokan összegyűlhetnek a rendezvényen: kamaszok, felnőttek, szülők és a gyermekeik. Mind megtanulják, hogy mit jelent az erkölcs és a vasszigor.

A szél az arcába fújt, amint elindult a járdán. Még párszáz méter. Olyan helyre kell letenni a bombát, ahol jó sokan vannak. Már szinte látta maga előtt a ma esti tévéhíradót.

***

Vagány a külső sávban motorozott.

- Látod azt az ipsét? - kérdezte a mögötte ülő társától.

- Lenyalt hajú köcsög - húzta el a száját Penge.

- Az, és elég könnyelmű, amint látom. Tudod, mi a dolgod, tesó!

Lassított, és a jól öltözött férfi mögé lavírozott a motorral. Csupán egy fél pillanatig tartott az akció. Penge gyakorlott mozdulattal, igen jó ütemben ragadta meg az illető poggyászát, Vagány pedig gázt adott.

A férfi felkiáltott meglepetésében, de mire kettőt pislogott volna, a rosszfiúk már tova is száguldottak. Harsány röhögéssel faroltak be a sarkon, majd búcsút intve áldozatuknak eltűntek a szeme elől.

***

Penge elégedett mosollyal tépte fel a poggyász cipzárját.

- Ez meg mi a picasa?

- Valami kazettaszerűség - ráncolta a homlokát Vagány.

- Inkább egy fémtáskának tűnik. Vajon mi lehet benne?

- Lehet, hogy pénz. Nyisd ki gyorsan!

- Nem olyan egyszerű az. Számszám van rajta.

- A faszomba, lehet, hogy gyorsvágó kell hozzá.

- Ez csak háromjegyű zár! Üssünk be valami kódot!

- Egy, kettő, három.

- Gondolod, hogy ilyen egyszerű? Na, jó, csak a te kedvedért.

Penge beütötte a kódot, de a táska nem nyílt ki.

- Még valami ötlet?

- Három, kettő, egy.

- Igazi zseni vagy.

Hamarosan csalódott grimaszt vágott.

- Ez se jó.

- A faszba, reggelig is próbálkozhatunk. Van egy csomó kombináció. Mennyi is? Ezer talán?

- Ne terheld túl az agyad! Végigmehetünk egyesével, de előtte még ki akarom próbálni a hatszázhatvanhatot.

- Miért?

- Mert az olyan szép kerek szám. Harmadik próbálkozásnak éppen megfelel.

Beütötte a számot, mire sípolás hallatszott.

- Mi ez?

A következő pillanatban iszonyatos detonáció reszkettette meg a levegőt, hogy Vagány és Penge apró cafatokra szakadt. Szerencsére elhagyatott helyen voltak, nem pedig egy szabadtéri koncerten. A két fiatal az önfeláldozásával több száz ember életét mentette meg.

Dawn Bat

Ködös november - Ötperces krimi

Ködös novemberi éjszaka volt, vagy inkább december... Nem is tudom. Valahol a látóhatáron túl egy falu harangja éjfél jelzett. Halkan szóló Vivaldi Négy évszak című műve, ilyen hosszú utakon mindig klasszikusok zenéjét hallgatom... Megnyugtat.

***

A köd lassan felengedett és átadta a helyét a dérnak, fehér lepelként terült el a tovasuhanó tájon. Fékcsikorgás, forró kávé az ölemben borult... Óriási csattanás, hirtelen a jobb oldala a kocsimnak megemelkedett, és újra négy keréken. Hat méter után padlóig nyomott fékkel végre megálltam.

Kegyetlenül ömlött rólam az izzadtság. Félttem, nem mertem kiszállni, a motor halkan duruzsolt. Zenelejátszóm hallgatott, körülöttem fehér lepelbe burkolózott sötét csend.

***

Percek múlva leállítottam a motort... Valami, valaki van odakint. Kapart, szuszogott. Bátorságomat összeszedtem, és az elsősegély dobozzal kiszálltam. Alig tettem meg pár lépést, eszembe jutott az elemlámpa... Megfordultam, és akkor megláttam... Kocsim jobb oldalától két méterre valamilyen furcsa, groteszk pózban ott feküdt... Borzasztó volt a látvány. Szédülés és hányinger lett úrrá rajtam.

***

Friss kávé illata csapta meg az orrom, mintha kígyó mart volna meg, úgy ugrottam fel, még lágyan himbálózott utánam a vízágy. Mi a f... történik itt? Hol vagyok? Másodpercek teltek el, mire felismertem, szállodai szobám. Nagyot sóhajtottam... Az egész csak egy rémálom volt... Nem ütöttem el senkit, semmit. Hirtelen egy árnyék suhant el nyitott ajtóim előtt kellemes illatú parfümfelhőt hagyva maga után. Nem sokat gondolkoztam, utánamentem, de kint a folyosón nem láttam senkit, csak már a kellemetlenül irritáló illatfelhő érződött. Végül is mindegy.

Elég jó kedvvel érkeztem a szálloda előtti parkolóba.

***

Kocsim kulcsait kerestem, mikor észrevettem, hogy egy 22 év körüli, hosszú hajú lány kocsim motorháztetején ülve telefonál, meglepődtem és egy kicsit bosszantott is. Ahogy közelebb érek, a

lány hirtelen zsebébe teszi a telefont, és kínosan mosolyog.

Mikor odaértem fél várról megkérdeztem:

- Leszállsz vagy beszállsz?

- Beszállok - volt azonnal a válasz.

Ettől, kiakadtam, nem számítottam rá.

Másfél órája szótlanul ültünk a kocsi, az útra figyeltem, és arra gondoltam, vajon ki ő, és mit akarhat?

- A nevem nem számít. Tudom, mit tettél az éjjel!

***

Azonnal lefékeztem nem gondolván arra, hogy valaki belénk rohanhat. Elfehédredeztem arccal ránéztem.

- Mégis igaz, nem álmodtam, valakit elütöttem?

- Igen, és ezért most megfizetsz. Indulj a határhoz, át kell viedd.

- Rendben, megteszem, de ki volt az?

- Én. Taposs a gázra, nincs időm.

***

- Te jó Isten! Mi ez?

- Ilyet még én sem láttam, főnök. Másfél órára volt szükség, hogy a kocsi tetejét leszedjék.

Mindenhol csupa vér, darabokra szakadt testek.

- Ez az, amire gondolok?

- Igen, az. Egy fél bárány szabályosan bekötve az anyós ülésen.

- Ez a pasi elmebeteg lehetett. Tudunk róla valamit?

- Semmit. Nincsenek papírjai.

***

Két nap múlva.

- Kapitány, itt van a laborjelentés a báránygyilkos pasiról, és egy másik, a szállodai szobájában megtalálták a bárány másik felét... Ott volt betakarva a vízágyon.

- Olvasd fel a laborjelentést!

- Lényeg, a fickóban újfajta drogot találtak. Ezek a fekete pirulák szanaszét hevertek a szállodai szobájának padlóján.

Lazán, a jelentésekkel együtt egy kis zacskót is az íróasztalra dobott.

- Rendben, nyomozó, köszönöm. Ezek alapján világos az eset. Kilkötte magát. Tíz perc múlva mindenki legyen az irodámban. Meg kell találnunk azokat, akik terjesztik ezeket a pirulákat.

A Fáj és a Szállj

Ami most a kínok remegése,
az holnap már egy diadaldús ragyogás,
ami most a röppenés reménye,
az holnap a nehéz, mély fátylú lemondás.

A Fáj és a Szállj kísértő szava
egyaránt lélegző, testvalós létező,
de a végső őscél mindig az a
visszhang, melyet kelt a hirtelen fényeső...

Néha szuszog a küzdés pánélja,
és riadtan rogy össze önsúlya alatt.
Néha pedig hamarabb jut célba,
mint elmeparipán a lovas-gondolat.

Akár szárnyal, akár gödörre lett
a lét, benne csillan a Semmi nem örök;
s mindig int valami örök lélek
a Túl bűvös könnyűségű fátyla mögött.

Csillangó

Köbgyök

Egy pár sétált
Erdő mélyén, ösvény mentén, kilenc sokfás, sötét tisztás fele.
Öt kis manó, mint öt bakó ott állt,
Négnél fejsze, kézben nyele,

.....

Nyolc fát nyestek rögtön restlen ketté szekerce élével.
A pár hulla,
Manók szúrták őket most át, ölték, döfték kilenc tör heggyével.
Léptek rajtuk hatan, öt manó és magam.

Arginon

Nézz és láss

Nehéz a szív, nehéz a lélegzet..

Mégis, merre lépkedjek?

Hol az a hely, ahol nem félek?

Nem kötelességből kell éljek?

Kevés a hely, kevés a fény...

Látod Te, hogy miben élsz?

Kívül csillogás, belül romlás,

Megannyi kétszínű vallomás.

Láss már a felszín alá!

Ott rejlik az igazság.

Zhora

Álomsziget

Rakjatok egy szép szigetre,
Hol a természet még az úr,
A tenger fodra végtelen tér,
Az ég csillogó, kék azúr.

A fák termése édes gyümölcs,
A bokrok mesét mondanak,
A szellő könnyű zenét játszik,
A szirmok nektárt ontanak.

Mindenfelé öröm s béke,
Várnak rám a kövér halak,
Elfut onnan nagyon messze
Az kötekedő, bántó alak.

E kis szigeten éveken át
Csak a napfény ragyogott,
Olyan helyre tegyetek le,
Ahol én sem vagyok ott.

Norton

Hajnalon

Alszik a csend kint egy fekete sarokban,
otffejeztett zászló leng elhagyatottan.
Esti nyári szellő suhan a fák lombján,
a holdas égen seprűn reptül egy boszorkány.

Csillagok nézik csak magasról csendesen,
fejét leszálláskor beítiti rendesen.

- Csillogó csillagok, apró kis csillagok,
mért itten keringtek előttem, hol vagyok?

A seprű kettétört egy sötétlő sziklán,
a boszi már mindent lát, csak triplán.
Lassan hajnalodik a keleti égen,
szalad a vasorrú a fák között serényen.

Rohan, szalad, fut, de elkésett már,
mert keleten felfénylik a napsugár.

- Ó, pusztult volna meg az átkozott,
amikor engem elátkozott!
edwardhooper

Craz

Senki sem tudja

Ezüstök kolompolnak a kisagyban, miért ne?
Mit érhet kérdésem - válaszom nélkül? Mit.
Lepergett szemem előtt minden, mi nem kéne.

Szakadt papírbábu vagyok az asztal szélén,
Táncot lejt kezemen egy szőrszál-balerina,
Senki sem tudja, hogyan tovább.

Végül is szárazföldet ér a lélekvesztő lélek,
Saját félelmeim kitérülködése ijesszen el tőlem.
Szőnyegszerű lepelként resped ránk a közömbös éj.

Mint használt zsebkendő, szipogva térdelsz...
De én tudom, éjnek leple alatt halott angyalok.

Árnyékból ömlik a vörösén izzó démoni magány.

Dawn Bat

Egy sors

Hideg bérház lépcsőjén ülve
fagyottan beszél az éhes nyomor.
Hangját cipeli a reménytelenség
falakat döngötte órákon át.

Dühösen az ablakomhoz lépve kinézek,
s egy hajléktalan sovány látványa
szaggatja szét feszült indulatom.
Hisz a bennem lévő apró gondom
gyenge és méltatlan burkot alkot körém.

Macskas Tosca

Excalibur

Az első lobogás poklában
Edződött ezüstös csillogásom.
Tomboló őskáosz hevítette
Az idő gubancait metsző életem.
Fényemben ragyognak fel
A galaxisok isteni törvényei,
Belőlem lett a Minden,
S pusztul majd vele együtt
A kőbe vájt hatalom üressége.

edwardhooper

A csend

Kerestem itt e kietlen Földön
Valami végső, nagy varázslatot,
Amikor minden elhallgatott.

S lelkem lőn terhes titkok tára,
Mik, hogy vannak a világba'
Én tudom egyedül.

Kétvirág

Éji mese

Szent tűz lobog sebesen
Furcsa árnyékokot vet a fatörzseken
Csendes az éj, hűvös a szellő
Fák közt a vadász nesztelen lépdelő
Óvatosan közelít, néha megtorpanva
Lassan cserkész, zajt nem csapva
Tudja Ő jól, milyen fontos ez
Homlokán verejték csörgedez
Ismeri az erdőt, mint a tenyerét
Ehhez méri hozzá sikerét
Egyszer csak zörren az avar
Reccsen a faág, dirrel-dúrral
Mozdul a vadász, keze gyakorlott,
Íjat markol, nyilat húzott
A vessző már az idegen
Eső csöppen hidegen
Pillanat és jól megered
Bőrig ázik Ő, de nem kesereg.
Váratlanul felbukkan a zsákmány
Vadkan dőcög arra, lomhán
Nekifeszül a vadász, célzó
Már közelebb van a célhoz
A disznó csak áll, mintha várna
Vadászunk lő, ezt látva
Repül, süvít a nyílvevő
Bele sem kap a szellő
A vadkan fájdalmasan bődtül
Csendesen és végleg elterül
Ott és akkor egy élet ért véget
Másutt később lakomát ülnek
Így fejeződik be a történet
A vadász csak eképp élhet.

Pécs, 2014. március

A. G. Stone

Ferike

Vörös pecsénymot hagyott az égen a lemenő nap, amíg Ferike a ruhákat teregette, a Mama pedig a hintaágyon ült, egyik lábát átvetve a másikon. A Mama már majdnem annyira megbarátkozott hetvenkettedik életével, mint a zárjegy nélküli cigarettával, aminek gondosan párna alá rejtett dobozából egy szál akkor is a kezében füstölgött. Az idős asszony lehunyta a szemét, majd jó mélyet szívott a keserű dohányból, amit a falu mindenben jártas cigányasszonya, a Tündi néni szerzett be neki, egyenesen az ukrainai importból. A származás mellékes – ezt minden valamirevaló, láncdohányos falusi matróna tudta –, a csempészáru minőségére aztán csak a terjesztő cigány távozása után tettek megjegyzést.

Minőség ide vagy oda, a boltinál még mindig olcsóbb! – gondolta a Mama, majd azon kapta magát, hogy amíg újra összehasonlította a sarki közértekből és a cigányasszony kezéből kikerülő cigaretta árfolyamát, addig majdnem szem elől tévesztette Ferikét!

Pacemakerrel biztosított szívritmusában rendetlenkedő dobogást észlelt a Mama, amíg megmarkolta a hintaágy vaskarfáját, és tekintetével felkereste emberét.

Ferike természetesen ott állt, ahol hagyta: a szárítókötél alatt, kis pocakosan, atlétában, rövidszárú sportnadrágjában, lábán legjobb bőrcipőjével, és felemás zoknijával. Csillogó kék szemmel, bárgyún tátott szájjal nézte a naplementét, mintha egész életében sem látott volna még olyan szépet. A Mama kivette szájából a cigarettát, és a horizonton elfolyó vörös szín felé fújta a füstöt.

Ferike a tizenhatodik életében járt, mikor a Mama drága ura, a Papa felfedezte az éhezéstől csenevészre fogyott legényt az ózdi gyár árnyékában húzódó MÉH telepek egyikén. A Papát kőműves kisiparos körökben jól ismerték. Annyira, hogy piros Aróját már a zakatolás hangjából maguk elé tudták képzelni az építőiparosok, Borsod megyén innen és Ózdon túl, tehát senki nem kötött bele a Papába, mikor érdeklődni kezdett a segédmunkásként foglalkoztatott fiú után.

Ferike... Másként viselte a körülményeket, mint a gyári munkás elvtársak, és a pirulós elvtársnők. No, nem mintha mélyen kommunista elveket valló családban nevelkedett volna fel, hanem azért, mert ő igazándiból különbözött a többiektől. Ferike szája mindig enyhén nyitott szájjal mosolygott a körülötte lévőkre, élénk kék szeme pedig még a verést is olyan mulya örömmel fogadta, ami a szellemileg sérült emberek sajátja. Pszichés betegségéből pedig rendszerint hasznót húztak az emberek. Tekintve veleszületett állapotát, Ferikét feketén dolgoztatták, amolyan éhbérét: napi fél liter tejért, és három kifliért, amely étrend – az amúgy éhpoklos gyereket – szigorú diétán tartotta.

Ferike apja korán meghalt, anyja hasonló gondokkal született, mint tulajdon gyermeke, ám nővérében nem jutottak kifejeződésre a recesszív allélok; Ferike lánytestvére korán Pestre került, ahol családot alapított, és boldogságban, egészségben élte napjait.

Így akadt tehát a Papa Ferikére, a nyolcvanas évek elején, Magyarország egy eldugott, határ menti szegletében. Sokszor magam elé képzeltem a jelenetet, ahogy a horgolt, piszkos zöld munkás pólóját viselő, pocakos Papa nagy komótosan kikászálódott az Aró bőrüléséről, csípőre tett kézzel megállt a MÉH telepi munkások előtt, majd akkurátus mozdulattal azon egyetlen Ferikéjére mutatott, aki az elkövetkező harminc évben családunk tiszteletbeli tagjává avanszált, és mindeközben így szólt:

– Gyere csak, Ferikém! Velem jössz!

Na persze ez egész biztosan nem így zajlott le, de a Papa szándéka mindenképpen lavinát indított el. Sok-sok gyámhivatali hercehurca előzte meg a végleges rendelkezést, de summa summarum, Ferike tizenhetedik születésnapját már a Papa gondviselése alatt ünnepelhette, mégpedig Hangonyban, egy olyan kis faluban, amely mind a mai napig párját ritkítja.

Ferike falusi pályafutásának kezdeti éveiről nem sokat tudok, viszont azt bizton állíthatom, hogy úgy hozzászokott a Mama kosztjához a telepi étkeztetés után, mint népmesei szegénylegény a kacsalábon forgó palota konyhájához. Virulhatott is bajuszos mosolya, kiváltképp, hogy a portán tündérszép hercegnő is tette-vette magát, aki pedig nem volt más, mint az én saját Édesanyám.

Sok év telt el, mire Édesanyám révén én is arra a portára érkeztem, ahol sok neves történés megesett már. Nem tudom mennyi szem pereghetett le cseperedésem homokóráján, de egyszer csak olyan nagyon kíváncsi lettem a Ferike sajtós szerepére a mi családunkban, amilyen csudamód kíváncsiságot csak a kisgyerekek képesek magukból kipréselni. Bizony, szeget ütött a fejembe a gondolat, hogy ott élt velünk az a rézvörösre barnult férfi, aki se nem az apám, se nem a nagybátyám, a Papáé, de nem a Mamáé, a miénk, de mégse hozzánk született.

Nagyokat pislogva kérdeztem Édesanyámat, aki készségesen magyarázta el nekem hogyan, és miként került családunkba Ferike, akit a Papa oly' nagy becsben tartott, hogy vasárnapi ebédkor addig nem mártotta a húslevesbe a kanalát, amíg meg nem bizonyosodott arról, hogy Ferike már kapott enni. Hallgattam a Papa gyámgyermekének történetét, és olyan kalandokat képzeltem Ferike életébe, hogy alig bírtam ki, hogy azonnal el ne meséltessek vele

A Nyakonöntött Próbagooblin Szolgáltatóház ajánlásával

mindent. Rohantam is lélekszakadva Ferikéhez, és úgy faggattam: honnan jöttél, hol a nővéred, és legfőképpen: szeretsz-e, itt nálunk lenni? Ferike éppen nyakig merült egy jó nagy tál töltött káposztában, és két falat között csak ímmel-ámmal felelt buzgó kérdéseimre. A kiskonyhája felé mutogatott – ami nem a mi házunkban foglalt helyet, hanem egy másik épületben –, és említette az igazolványtartóját, meg azt, hogy elsorolnia nekem azt nem lehet, olyan hosszú történet az, hogy ő hogyan került mihozzánk!

Na, onnantól kezdve nyugodalmam nem maradt. Eldöntöttem, ha török, ha szakad, megszerzem Ferike irattartóját, ugyanis szentül hittem, hogy a titkot az igazolványok közé ásták el. A tökéletes alkalom nemsokára el is érkezett. Ott tébláboltam a dupla portán, a salakkal felszórt udvaron. Hátam mögött állt a mi házunk, a maga falusi szépségében, arccal nekem pedig az a másik épület húzódtott, amelyben helyet foglalt Ferike konyhája is. Az a bizonyos másik épület azzal a különleges tulajdonsággal bírt, hogy sok-sok ember és állat élt benne, és ahány új nép, annyi toldalék csapódott az eredeti vályogház után. Így történhetett, hogy amíg dédnagymamám porta elejére épült vályogházát már ujnyi repedés csipkézte, addig az udvar végén, a betonból húzott disznóól még eredeti fényében tündökölt. A kettő között foglalt helyet Ferike konyhája.

Ferike konyhája – a szívem is nagyot dobbant, mikor arrafelé néztem, hiszen a Mama vonakodott engem oda beengedni, de lehetett is egy olyan gyerekkel bírni, aki már kieszelte a tökéletes büntényt?

Csak azt vártam meg, amíg a Papa Ferikéstől beszállt az Aróba, és dologra ment, a Mama pedig a kelt tészta dagasztásához fogott, majd már surrantam is be a kiskonyhába. Aztán addig-addig kutattam az asztal és a kredenc fiókjában, amíg meg nem találtam álmaim tárgyát.

Két kis gyerekkezembe fogtam a nagy, barna bőrből készült irattartót, és megremegett a szívem az izgalomtól. Kinyitottam... És nem találtam csak papírokat. Katonai-és személyigazolványt, lakcímkártyát, társadalombiztosítási kártyát, mindenféle olyan butaságot, ami egy gyereknek semmit se mondott. Olyan csalódottság zúdult rám, hogy kedvem szottyant keservesen felsírni. Felpaprikásodva önön tehetetlenségemen, addig forgattam a sokzsebes irattartót, amíg az egyik, jobb oldali zsebből ki nem fordult két, tablókép nagyságú fotó.

Két gyerek mosolygott a fényképeken, egyiken az egyik, másikon a másik. Egyik világos hajú kislányként fogott egy rózsaszín játéknnyulat, másik pedig vajszőke kislányként tartott a kezében egy plüssmackót. Mind a két kép műteremben készült, a gyerekek arcán meglepettség tükröződött. A fotók hátulján, Ferike szálkás, éppen hogy csak megtanult kézírásával állt a szignó: Nagy Ferenc.

Elnéztem egy ideig a képeket, majd óvatosan, mindet visszatettem a helyére – szigorúan a jobb oldalra. Aztán futottam a Mamához. Továbbtűnt a gyermeki lelkesedés, és már nem a család kutatás érdekelt, hanem az, hogy belekontárkodhassak a falusi konyhaművészetbe.

Telt-múlt az idő – megnyúlt a két gyerekkezem, olyan annyira, hogy az egyik ujjamra még egy gyűrű is került. Mégpedig egy olyan gyűrű, aminek a jelentését igazán csak két ember értette: az aki adta, és az aki kapta. Ezzel egy időben ment el tőlünk a Papa. Elment, és nem az Aróval, hanem örökre.

Azokban a napokban a gyűrűm se csillogott azzal a vakító fényvel, mint bármikor máskor. Ahányan maradtunk, 'annyiunk nyakába ült bele a csend, és csak néztünk magunk elé, miközben pontosan egyikünk sem tudta, hogy mihez is kezdjünk. Az élet azonban nem állt meg: sok mindent intézni kellett, többek között Ferike ügyét is.

A hivatalban előkerült a barna irattartó. Ahogy Édesanyám forgatta a sokzsebes tokot, az egyik bal oldali zsebből egyszer csak kifordult egy fénykép a Papáról. Egymásra néztünk Édesanyámmal, és értőn, könnytől fényesen csillant meg a szemünk. Óvatosan csúsztattam vissza a Papa képét. Szigorúan a bal oldalra, hiszen a jobbon Ferike másik családja foglalt helyet, és ezt Anyával mind a ketten jól tudtunk.

Mikor Édesanyám és én megérkeztünk Hangonyba, Mama még mindig úgy fújta a füstöt, mint a gyárkémény. Helyet foglaltunk a hintaágyon, a Mama két oldalán, és egy ideig csendben figyeltünk.

Elnéztük Ferikét. Megöregedett. Hollófekete hajából úgy rikítottak ki az ősz szálak, mint a koromra szóródott lisztszemcsék.

– Te már megint híztál, te gyerek! – Hármunk közül a Mama szólt először Ferikéhez, a tőle megszokott kedvességgel. Erre Ferike felénk fordult, azzal a málé vigyorral, amit már elvártunk tőle. A Mama örökön fűszerillatú tenyerébe rejtette arcát, és maga sem tudta eldönteni, hogy sírjon-e vagy nevéssen.

– Gyere, hozd a tálkád! – Intett végül a Mama Ferike felé, majd fájós derekára tapasztott kézzel a konyha felé vette az irányt. Aznap paprikás krumplit főzött... Azt nagyon szerettem. Mosolyogva néztem, amíg Ferike lélekszakadva rohant tányérjáért. Mindent tudó mosollyal néztünk össze Édesanyámmal.

Tudtam, ha meghalnék, a fényképem a Papáé mellé kerülne. Az igazolványtartóba, szigorúan a bal oldali zsebbe helyezve. Ez pedig boldogsággal töltött el. Nagyon furcsa, és megmagyarázhatatlan, hálás boldogsággal.

guule

HomoErgaster

RETROMOZIK – A vonatos gyilkosság és variációi

a történet...

A vonatok mindig is lenyűgöztek. Gyermekként a szentesi vasútállomáson sokszor néztem az induló vonatokat, és abban a szerencsében volt részem, hogy még láttam gőzmozdonyt üzemben, sőt emlékszem is rá! „A GYILKOSSÁG AZ ORIENT EXPRESSZEN” c. filmet (az 1974-es változatot) először gyermekkorom vége felé láttam, akármily hihetetlen is, de számomra moziélmény ez emlékeimben, határozottan. Aztán részleteket a tv-ben is láttam, amikor esti főfilmként adták, valamikor a '80-as években. A könyvet először egy jókora mezőn olvastam, rekkenő hőségben, egy rakás elvetemült kérődzőre vigyázva. A könyvtárból kölcsönöztem ki, hogy enyhítsem a délben átszellemülten kérődző, delelő bocifalka hiszterizáló unalmát. A legeltetéssel együtt járó irodalmi kalandozásaim markáns állomásai még többek közt Victor Hugó: *Nyomorultak*-ja, Boros Lajos: *Sakálok* c. „könnyűzenei ifjúsági kisregénye”, és Kerekes Lajos: *Anschluss* c. vaskos történelmi monográfiája is. Irodalmi élményanyagomban Poirot mester ezen esete emiatt örökre a hőség, és a Rejtői értelem-ben vett történet: semmi szinonimája marad a szabad asszociációs láncban. A könyvről-filmről ezután jó darabig elfeledkeztem, egészen pontosan addig, míg a David Suchet féle sorozatban, mely véleményem szerint filmtörténetileg egyedülálló vállalkozás, ismét nem találkoztam vele egy áruházzal polcán. Megvettem, és elkezdődött nálam is a Poirot mánia, amit tovább táplált a régi ötlet, hogy egy antikrimít írjak, vagy legalábbis egy olyan novellát, melyben a krimi műfaji jellegzetességeiben indítok, de aztán kilépek belőle. Ez a nyolcvanas évek óta kísért, azóta, hogy nem a saját ötletemből megírtam a „rémtörténet” c. nyúlfarknyi irományom, amit az érdeklődő elolvashat a neten.

70-es évek béli filmváltozatának kezdetét tartom az én kis rémtörténetem egyik ihletőjének.

Hogy rátérjek végre a lényegre, a „Murder on the Orient Express” 1934-ben jelent meg, és az egyik legsikeresebb Poirot történet lett. A határon átbogó luxusvonat az 1883-as kezdet és a „nagy háború” kényszer-szünet után harmincas években volt a csúcson, összekötte Európát és Ázsiát. Az Orientnek kijutott a történelemből rendesen. 1918-ban az egyik szalonkocsijában írták alá a Németek a fegyverszünetet, majd 1940-ben ugyanebben a kocsiban a Franciák! A második, még nagyobb háború után a vasfüggöny miatt véget ért az aranykor, lassú halódása 1977-ig tartott. A fő útvonala a London-Párizs-Isztambul vonal volt. Az író is utazott rajta, és a kalandos utazásának élményei szolgálták alapul a regényhez. A történet jó párszor megjelent már magyarul, először 1980-ban a „fekete könyvek” sorozatban, ami az „albatrosz” sorozat konkurense volt a puha fedelű krimi kiadásban, *Katona Tamás* fordításában. Nekem ez van meg, valamint a 2001-es Európa kiadó-féle, ami emezen alapul. Érdekes, hogy amerikában a „Gyilkosság a Calais-i vonaton” címmel jelent meg, mégpedig azért, mert az Orient expressz a korszak divatos regényhelyszíne volt, és az újvilágban Christie műve előtt jelent meg *Graham Greene* „Isztambuli vonat” c. műve, mégpedig „Orient expressz” címmel! Az események indítékául szolgáló Daisy Armstrong-ügyet Christie a Lindbergh-bébi elrablásáról mintázta, amely megrázta a világot. 1932. március 1-jén rejtélyes körülmények között elrabolták *Charles Lindbergh*, az Atlanti-óceánt elsőként átrepülő amerikai hős 20 hónapos fiúgyermekét. 1932. május 12-én a gyereket egy erdőszélen, nem messze otthonuktól, holtan találták. A bűncselekmény elkövetéséért kivégeztek egy *Richard Hauptmann* nevű német származású férfit, de sokan kételkedtek abban, hogy ez az alak képes lett volna egyedül kitervelni és végrehajtani a gyerekrablást. Valószínűbb, hogy a bűnügy tényleges kiagyálóját nem kapták el.

Mostanában a másik nagy témám: a Kurgan (a Highlander sorozat első filmjének negatív hőse) vendégszereplését a krimiben csiszolgom... több mint négy éve már! Miközben bíbelődöm a szöveggel csak nőttön-nő az író Agatha Christie iránti tisztelem. A látszat ellenére nem egyszerű műfaj ez, még úgy se, hogy nem tartom be a szabályait! A brit író, ezen könyve a műfaj abszolút mértékű klasszikus darabja, épen úgy, mint a Miss Marple sorban a „Kristálytükör meghasad”, aminek a régi, szintén

Az irodalomtörténeti felfogásnak, hogy az irományok alkalmasint közegei lehetnek a társadalmi mikrotörténeti elemzéseknek, kritikáknak, talán éppen Agatha Christie krimije a legjobb példái. Az amerikai igazságszolgáltatás gépezetének akadozása a Lindbergh bébi ügyében, mint ihlető, a régi családok személyzetének fanatikus lojalitása munkaadóikhoz, az angol nevelőnők „jó híre”, a pongyolák, bajszkötők, teázásoknak, az inasok pattogtatása, a szertartásos étkezések dagályosan régimódi felvonulása ez a könyv. A zárt rendszert, az Orient expressz első osztályának világát, és szűk utazóközönségét zavarja meg Poirot érkezése. Ő Belgaként megjelenését és modorát tekintve is idegennek számít köztük, viszont éppen ezért nem kötik az elit berögzült szokásai... csak a sajátjai. Legfeljebb vicces különccnek, barbárnak tartják. Ugyanakkor Poirot annak ellenére, hogy „nem Angol” becsület-szavát adhatja egy kényes ügyben. Az Orient expressz mini társadalma így a valódinak a keresztmetszete. A Gyilkosság az Orient expresszen című regényében valóságos külföldi határokról olvasunk, és a balkáni, konkrétan a Jugoszláv rendőrségnek Poirot-hoz képest nem túl kifinomult nyomozási módszereiről is értesülünk. Ez hamisítatlan Brit sztereotípiá, bár egyben igaz is. Még maga a kis Belga is zsarolja ezzel a vonatkozó vallomástevőket. Ebben a művében Christie a klasszikus detektívtörténet

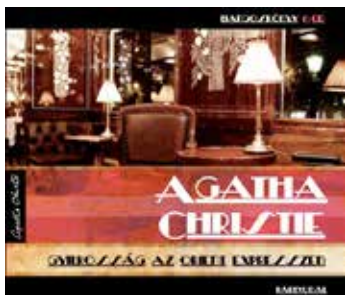

Watsonjának szerepét – amely nélkülözhetetlen! – két karakterre osztja ki. A műfaj fénykorában a nyomozó segítője egyben az olvasó könyvbéli alteregója is volt, akivel az olvasó együtt találgatott és kombinált, rendszerint tévúton. Az Orient expresszen végzett nyomozás egyik Watsonja a szintén Belga Buc úr a hálókocsi társaság igazgatója, a másik a görög orvos. A kihallgatások során vadul találgatnak, könnyen cáfolható elméleteket gyártanak, és nem melleleg szórakoztatják, de tévútra is terelik az olvasót közben. Ez a funkciójuk. Viszont a tévedéseik egyrészt igazolják a detektív zsenijét, és segítik a munkáját. Az olvasó pedig velük együtt álmélkodhat a mesterdetektív megállapításain, és következtetéseiben...

Umberto Eco szerint a tömegkultúra fontos jellemzője: a kritikai attitűd hiánya, a sémák, és az elitkultúra eszközeinek észrevétlen bevonása a különbségek eltüntetésének céljából. Ha ez így van, akkor Agatha Christie Poirot-történetei erős társadalomkritikai felhangjukkal, iróniájukkal és abszurdításukkal vajon mennyire tekinthetők pusztán tömegirodalomnak, azaz ponyvának? Jó kérdés, amit nem biztos, hogy a népszerűségi index dönt el, vagy az, milyen sűrűn filmesítik meg...

A regény teljes szövegét kiadták 6 CD-n, Balázs Péter színművész előadásában.

Lumet filmje...

Míg a szöveg tömör, egy szikár rejtvényregény annak klasszikus stílusában, addig a filmek közül az 1974-es változat Sidney Lumet rendezésében komikus elemekkel fűszerezett szórakoztató mozi, amivel az író is elégedett volt. A film a hetvenes évek elejét reprezentálja hangulatilag, ahogyan akkoriban értelmezték a harmincasokat. Sidney Lumet filmje igazi csemege minden ínyencnek. A „tojásfejű Belgát” Albert Finney alakítja, akit Suchet előtt a legjobb Poirot-nak tartanak, pedig csak ez egyszer bújta a bőrébe, ellentétben Sir Peter Ustinovval, aki többször is. Finney nem igazán „tojásfejű” viszont kemény-katonás-kimért, és groteszk módon komikus. Olyan mint egy törött nyakú, kiöregedett zsóké, és egy elhízott madár keveréke, máskor agresszív-kiabálós akarnok, és a szúrósan néző kék szeméből sütő intelligenciával elég ijesztő de filozofikus is tud lenni.

Amikor Mr. Samuel Edward Ratchett-tel (alias Cassetti, Richard Widmark alakításában) szomszédos fülkéjében lefekvéshez készülődik, bajszkötő-hajháló-fehér kesztyű, miközben egy újságot lapozgat, és hegedülést imitál, az bizony nagyon vicces, és megfelelően Poirot-s. De akkor, midőn Mary Debenham-tól akar valamit megtudni, amit a hölgy nem akar elmondani, bizony csúnyán kiabál. A kis Belga szerepének eljátszására egyébként felmerült Alec Guinness neve is, aki néhány évvel később Obi-van Kenobi-t alakította a *Star Wars*-ban. Csak a harmadikként került szóba Albert Finney, aki akkoriban 38 éves volt, és jóval öregebbre maszkirozása órákat vett igénybe. A színész esti színházi fellépései miatt muszáj volt a maszkot mindennap újrakreálni. A stáb ezért megszervezte, hogy a még alvó Finney-t kora reggel a forgatás helyszínére vigyék, és elkezdjék sminkelni, úgy hogy még föl sem

Michael York,
mint magyar diplomata

ébredt! Richard Widmark a források szerint csakis azért vállalta el Ratchett szerepét, hogy találkozhasson, és együtt dolgozhasson végre világhírű kollégáival! Dragomiroff hercegnő szerepére a rendező először Ingrid Bergmant akarta, ám a producereknek ez valamiért nem jött be, így a szerepet Wendy Hiller kapta. Maga Bergman sem akarta eljátszani a hercegnő szerepét, inkább a svéd misszionáriusnő figuráját választotta. A híres színésznő tökéletesen beszélt angolul, de a szerep kedvéért svéd akcentussal adta elő a szövegét. Humphrey Bogart özvegye, Lauren Bacall 8 év szünet után ezzel a filmmel tért vissza a mozivászra, Mrs. Harriet Belinda Hubbard szerepében. A regénybeli magyar diplomata Michael York játszotta, elég hitelesen, szinte még mi is el hisszük a sugallt képet, hogy York Budapesten a kor prominenseivel urambátyámozva díszmagyarban feszítve lépcsőt mászik a parlamentben, noha ez is egy sztereotípiá. Sean Connery Arbuthnot ezredesként hamisíthatatlanul angol, míg egy másik mozi ikon, Anthony Perkins, a Psycho örök sztárja Hector Willard MacQueen-Ratchett titkáráként szintén emlékezetes marad. A színész 1992-ben AIDS-ben halt meg. Szomorú érdekesség, hogy Perkins szeptember 12-én, felesége: Berry Berenson, szeptember 11-én hunyt el... 2001-ben! Az egyik repülőn utazott, ami a World Trade Centerbe csapódott!

A jelenetet, amelyben Poirot megoldja a rejtélyt, többféle kameraállásból vették fel, ám a szűk hely miatt egyszerre csupán egy kamerát tudtak használni. A jelenet ismételtetése valószínűleg Albert Finney számára lehetett a legnagyobb kihívás, mivel neki a szövege ebben a jelenetben több mint 8 oldalnyi volt! Lumet filmje az egyetlen korabeli Agatha Christie-adaptáció, amellyel az író tökéletesen meg volt elégedve. Úgy érezte, hogy Albert Finney alakítása állt a legközelebb ahhoz a képhez, melyet ő Hercule Poirot-ról kialakított. Sidney Lumet rendező 128 perces, parádés szereposztású filmjét 1975-ben két BAFTA-díjjal és egy Oscar-díjjal jutalmazták, és számos más jelölést is kapott.

a komor dráma...

A 2011-es változat David Suchet főszereplésével a '74-essel ellentétben egy komor lélektani dráma, egy önmagával megha-

sonlott Poirot-val. Tudomásom szerint ez az egyetlen rész az újkori sorozatban, ahol a mesterdetektívet imádkozni, vívódva habozni, és kétségbeesetten sírni látjuk, Suchet briliáns alakításában. A színész azt mondja a DVD extrájában, hogy Poirot létezésének értelme önmaga előtt válik kérdésessé, amikor nem mondja el a teljes igazságot a jugoszláv rendőröknek. Ez bizony így van, viszont ez a film, és a művész bónusza! Nekem két kiadásban is megvan a regény, de azokban ilyen nincs. Azzal zárul a könyv, hogy

miután Poirot elmondja a két megoldását, nem dönt, melyik kerüljön nyilvánosságra, csak angolosan távozik a színről. Ez a film úgy kezdődik, hogy konkrétan tanúi vagyunk Poirot egyik esete végéhez, amit a könyvben csak emlegetnek. A tiszt öngyilkossága megrázza a Belgát, és ebben a komor hangulatban indul haza. Míg a '74-es film kezdő képeiben Poirot irónikus, és sztoikus, itt magába fordult, vívódó-szomorú.

A szereplőgárda nem is próbál versenyre kelni Lumet parádés szereposztásával... ez egy nagyon más film, ugyanabból a könyvből. Az a helyzet, hogy nem csak az én benyomásomban eltűzött a drámai szál, másoknak is ez a véleménye. A sötét, komor filmben Poirot már szinte démoni, amit a film során bizonyos világítási effektek még hangsúlyoznak is. Töprengő, kínosan feszengő Poirot-t látunk, amikor bár dolga van, mégis ráerőltetik az utazást. Az indulás sem olyan ünnepélyes mint '74-ben, inkább kínos, főleg a Belgának. Itt a vonat száguldása baljós, egy fémszörny a hideg-havas estében. A Lumet filmben vidáman zakatol a vonat, derűs, békebeli a hangulat... hát itt nem az! MacQueenként Brian J. Smith egy kemény-modern fiatalember, aki szán-

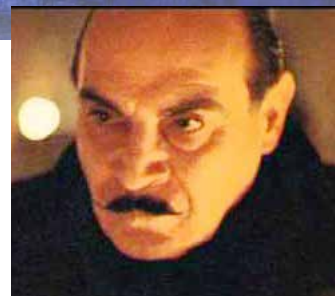
Kínos pillanat

dékosan Poirot képébe füstöl a cigijével. Perkins figurája infantilis, Smith-é arrogáns, nem is lehetne nagyobb a különbség! Mary Debenham-nek itt szinte béna a jobb keze... persze az Armstrong ügy miatt! Van egy jelenet, ami szintén durva: Ratchett (*Toby Jones*) megállítja a folyosón Miss Debenham-t és „ismerkedni” próbál... háát ritka taszító a dolog még akkor is, ha eltekintünk az Armstrong ügytől. Ilyen sincs Sidney Lumet filmjében! Másnap a behavazott tájon robogó vonat továbbra is végzetszerű benyomást tesz, amit a zene erősít. A régi változattal ellentétben itt az expressz belerohan a hótörlesztbe, ami egyébként regényközelibb. A jelenet bennem mindig felidézi *James Cameron Titanic*-ját. A hatás itt is katasztrófális, a vonaton nincs világítás, fűtés, végül már nagykabátban van mindenki, olyan benyomást téve, mint a háborús menekültek. A gyilkosság is csúnyább, a véres-cafrangos ing felett vizsgálódik Poirot. Az egyik nem azonnal nyilvánvaló különbség a '974-es, é '011-es film között egy elsöre tényleg nem fontosnak tűnő dramaturgiai fogás, mégpedig a görög orvos esete. A regényben és a '74-es feldolgozásban az orvos a Watson 2/b szerepkörében van. A legutóbbi változatban viszont nagyon is érintett!

A mellet, hogy ez a film egy kőkemény, némileg thrillerbe hajló dráma, és sok az új elem is benne, egy másik hatásfokozásra is felhívnam a figyelmet. Ebben a filmben Andrényi gróf becsületszava egy rakás lócitrom! Hogy ez most direkt van, (valami előítélet velünk szemben?) vagy a drámai hatás hajszolása közben vétett baki, azt nem tudom. Miről is van szó? A könyvben és '74-ben a heves természetű magyar diplomata a becsületszavát adja, hogy a felesége nem mozdult a gyilkosság éjszakáján a fülkéjéből. Poirot ennek hitelt ad, mivel egy diplomata, egy úr adta a becsü-

Poirot dilemmája

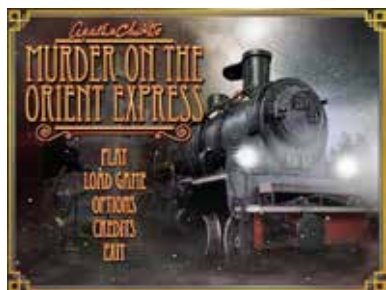
A démoni Poirot

letszavát, és később be is bizonyosodik, hogy igaz. A 2011-es filmben azonban a gróf egyszerűen hazudik, és amikor a becsületszót emlegeti, körülbelül azon a szinten van, mint a mai politikusok... ez már azért túlzás szerintem, mint ahogy az is, hogy a végén Arbuthnot ezredes le akarja löni Poirot-ot, és Buc-ot! Úgy fogják le, és ennek is „köszönhető” hogy a belga nem adja fel őket... Hát nem tudom, ez nem illik sem az akkori angol katonatisztekhez, sem a magyar diplomatákhoz, hangsúlyozom, az akkoriakhoz! Christie a regényben az angolt tartózkodó méltóság-tesztelés úriembernek írja le, a magyart meg heves vérű úrnak, akinek a becsületszó jelent valamit. Lumet filmjének végén Buc úr dönti el, hogy Poirot két megoldása közül melyiket adják elő a jugoszláv rendőrségnek, itt viszont a végső drámai epizód hatására maga Poirot adja oda a bizonyítékot, és mondja el a megoldást. Utána magával meghasonlottan sír. Finney kissé túljátszott, harsány Poirotja után az elkeseredetten síró elég mellbe vágó élmény. Az utasok Lumet filmben a végén ünnepelnek, itt meg a hóban rostokoló vonat mellett fagyoskodva várnak a belga döntésére...

PC játékokban is...

2006-ban egy számítógépes játék is készült a történetből. A játékban Poirot-nak szintén David Suchet kölcsönözte a hangját. Így a beszélgetések meglehetősen érdekesek lettek. A leírt szövegben ugyanis nem lehet érzékelni az akcentust, maximum elképzelni, itt állítólag elég jól követhető ez is. Ugyanakkor, akár egy filmet, lehet feliratozni is. Állítólag Agatha Christie rajongóknak kötelező, mivel jól sikerült feldolgozásról van szó. A kalandjátékosok sem csalódnak benne, hacsak nem túlzottan akciómániások. A játék érdekessége, hogy a hírek szerint a fináléban nem két, hanem három megoldás közül lehet választani...

Modern, könnyed tv-film...

A harmadik filmváltozathoz visszautruunk az időben 2011-ből 2001-be. Az Alfred Molina főszereplésével készült tévéfilm a huszonegyedik század elejére teszi át a történetet. Ez rendkívül érdekes újdonságokat eredményez. Nem tudom, mit szólna hozzá az író, de az biztos, hogy üdítő, és érdekes kísérlet lett a végeredmény. Egyáltalán nem komor film, és a nagydarab Molina miatt időnként határozottan vígjáték feelingje is van, mivel a színész korrekt játéka egyensúlyozik a kiegyensúlyozottan visszafogott, és az enyhén komikus közt. Molina figurája szükségszerűen nem kistermetű Poirot, és ez önmagában is enyhén komikus, amikor a Fritz Wepper alakította igazgató (itt Wolfgang Bouc a neve, valószínűleg a színész német akcentusa miatt, egyébként ő játszotta Derrick felügyelő nyomozótársát) felnéz a nála magasabb Poirot-ra! Az eredetiben a vonaton a legalacsonyabb termetű utas a kis belga, itt nagydarab, kedélyes fickó, aki szerelmi viszonyt ápol egy nem piskóta hölgyikével! Bár az eredeti eseményeket, és szereplőket igazából csak felhasználja ez az adaptáció, ugyanakkor a sztori nagyon is egyezik az eredeti

vonallal. A neten ugyan leminősítették, de szerintem érdemes megnézni, aki pedig rajong a Murder on the Orient Express-ért, annak kötelező! Jól fog szórakozni, csak kellő toleranciával kell nézni.

Alfred Molina mindjárt az elején megold egy ügyet, ezzel hálára kötelezi a már említett szemre való hölgyet. Az Orienten nyugisan jut neki hely, nyoma sincs az eredeti szűkösségének. A Poirotnak már az első találkozásukkor feltűnő Mr. Samuel Ratchett megkönyékezi, de ő nemet mond. Ez azonban korántsem úgy zajlik, mint az eredetiben, kedélyes a diskurzus, még kezét is fognak! Ratchett figurája is modern, egy gyanús tüzletember, némi gengszter beütéssel, aki a fegyverét a hóna alá szíjazva hordja. Nem holmi fenyegető fecniket kap, hanem pld: videó kazettát egy csomagban! A kedvencem amikor Poirot egy laptopon (2001-ben már voltak!) egy szülinapi zsúrról készült videó fájlokat néz, és ez fontos nyom! Hol van már a kalapdoboz! Ez a jelenet nyilván szoftver és hardver reklám is... annyit elárulok, hogy nem a Microsoft-ott népszerűsítik. Az expresszt nem hófúvás, hanem sziklaomlás állítja meg. Az idő kellemes, az utasok sétálnak az erdőben. Vagy mint az olasz sportmániások, segít a torlasz bontásában! Christie korában ez teljesen elképzelhetetlen volt, még ha csupán egy amerikába települt olasz autókereskedőről is van szó. A másik két filmben fontos mellékszereplő a görög orvos, itt azonban nem rüg labdába, a nyomozók: Poirot a nagy Belga, meg Wolfgang Bouc, a kis igazgató...még leírva is komikus a hatás, hát még nézve...

A film Belgrádban ér véget a hulla elszállításával. Poirot itt ismét találkozik a nőjével. Visszaszállnak az expresszre, és kedélyesen folytatják az immár valószínűleg kéj-utazást...

Források: Agatha Christie krimikalauz, Internet

Ida

Tyll J. Pollman: Farkasok születése

Tyll J. Pollman *Farkasok születése* című regényéről szeretnék írni néhány sort, ami 2013-ban jelent meg az Alexandra Kiadónál. A könyv alcíme: *Vándalok, és nagy valószínűséggel egy történelmi regénysorozat nyitó kötete.*

A cselekmény Kr. u. 395-ben kezdődik Pannóniában, ahol a vandálok szövetségben éltek a komoly nehézségekkel és számos külső ellenséggel küzdő Római Birodalommal. Itt született az események elbeszélője, Revrik, Roperik fia, aki megöregedvén elhatározta, hogy halála előtt még papírra veti népének tanulságos történetét.

Revrik kalandjait tíz éves korától követhetjük nyomon, amikor egy álnok árulás következtében elveszíti az édesapját, és szülőfaluját hátrahagyva el kell menekülnie Pannóniából. Innentől kezdve pedig az élete a legkevésbé sem nevezhető eseménytelennek, hiszen mire eléri a felnőttkor küszöbét, a vandál falucskából kiindulva bebarangolja az ókori világ jelentős részét a hunok táborán és Perzsián át egészen a Római Birodalom fővárosáig.

A könyv olvasása közben egy szépen kidolgozott és széleskörű történelmi ismeretekre alapozott kép tárul elénk az ókori emberek életéről, az akkori hadviselés jellegzetességeiről, a politikai cselekvésekről és a különböző népek szokásairól. Revrik életútját követve pedig egy nagyon izgalmas korszak szereplői kelnek életre a képzeletünkben.

Olvasás során egyedül az zavart egy kissé, hogy a cselekmény felépítésénél az író igen sokat merített Bernard Cornwell Angolszász históriák című regénysorozatából, ami egyébként nekem is a kedvenceim közé tartozik.

Bízom benne, hogy hamarosan elkészül majd a könyv folytatása is, és remélem, hogy a további kötetek megírásakor az író kevésbé fog támaszkodni a más szerzők műveire.

Köszönjük az Alexandra Kiadónak, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a könyv egy példányát.

Hazug szavak

Igaz szavak elhangzanak
Már tudom, hogy mind hazudnak
Rájöhetnél Te is végre
A bizalomnak régen vége.

Szavaiddal kápráztattál
Végül mégis kihasználtál
Ígérgettél, sosem tettél
Sosem adtál, sokat kértél.

Ám remélem, még most is vannak
Kik jó ösvényen haladnak
Nem hazudnak, sosem csalnak
Barátokhoz hűk maradnak.

2014. 03. 07.

Lothryen

2048 Lidércfény edition

Kedves játékos kedvű olvasóink! Újabban igen nagy népszerűsége telt szert a 2048 elnevezésű, interneten elérhető játék. Mivel lehet „sajátot” is készíteni, ezért úgy döntötünk - hiszen több példa is van rá, hogy ilyesmivel is foglalkozunk -, csinálunk egy Lidércfényes változatot. Mintaképek alább (megnyerhető!), hivatkozás itt: <http://games.usvsth3m.com/2048/lidrcfny-edition/>

